

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 250. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

1955. OKT. 23., VASÁRNAP

A MAI SZÁMBÓL

- Gyorslista a II. Békekölcsem sorsolás harmadik napjáról (2. oldal) —
- A Nagy Októberi Szocialista Forradalom nemzetközi jelentősége (4. o.)
- Veszélyes műtét (5. old.) — Kovács Tibor: Itt hagyta öket... (5. o.)
- A Néplap keresztrefejtény-pályázata és rádió műsora (6. oldal) —
- Garasos menyasszony (7. old.)

Fontos feladat az állattállomány gondos téli átteleltetése

(B. M.) A téli felkészülés nemcsak az üzemek, ipari vállalatok számára jelent nagy feladatot, hanem a mezőgazdaság számára is. A legfontosabb feladat a mezőgazdaság előtt a téli felkészülés során az, hogy biztosítsa az állattállomány bőséges, gondtalan átteleltetését.

Hajdú-Biharban jelentősen növekedett a sertésállomány, de a szarvasmarha állományunk is nagyobb lett, s mindezt fokozottan figyelemmel kell kísérni arra, hogy idejében készítsük fel a téli takarmányozásra. Az idei és az előző évi eredmények alapján nem szűkölünk a szarvasmarhák takarmányában, nem úgy mint a megelőző esztendőben. Megvan a lehetőség arra, hogy a betakarításra került szarvasmarhák minőségében adjuk majd oda a téli hónapokban az állatoknak. Ehhez azonban az szükséges, hogy a szarvasmarhákban a télre rendkívül magas a termelékenységük. A termelékenységükben nagy gond legyen arra, hogy a szarvasmarhák és szarvasmarhák lucubend legyenek. Vigyázni kell, hogy a beázás az értékes takarmányt tönkre ne tegye.

A megéjt járva bizony több helyen látnunk szél által megbontott, vagy már eredetileg hanyagul rakott kazlakat, melyeknek tetején a hordapadok mint vizgyűjtők „szerepelnek”. Ez pedig azt a veszélyt jelenti, hogy az őszi esőzés, majd később a hólepcsővíz s fenéki rothasztja a kazlakat. Minden kazlat tehát gondosan át kell vizsgálni, jól tetejezni. Bőséges a szalma, van miből tetejezni, hogy a beázást mindenütt elkerüljük.

A téli takarmány biztosításhoz tehát az első lépés az legyen, hogy a már betakarított, kazalozott szarvasmarhák gondosan kezeljük, megóvjuk a penészedéstől, rothadástól. Példaként állíthatjuk mindenki elé a balmazújvárosi Vörös Csillag Termelőszövetkezet kazilait, ahol különösen jól érvényesült a takarmány megbeszélése.

Debrecen megyei jogú város Tanácsának a téli felkészülési terve is igen figyelemre méltóan határozta meg az átteleltetésre való felkészülés feladatait. Határozatot hoztak arról, hogy a termelőszövetkezetekben a takarmány előkészítési, porciózási eljárás mindenütt bevezessék. Vizsgálják felül az állattállomány téli elhelyezését és ahol szükséges, gyorsítsák meg a férióhelyek építésének befejezését. Erre a munkára van szükség a Rákosi telepi Dózsánál, a macsi Néptanácsnál és még több termelőszövetkezetben. Igen helyes a városi tanács végrehajtó bizottságának az a határozata, hogy felülvizsgálják a szilózási tüztek teljesítését. Feladatul tűzték ki, hogy december 1-re befejezzék Debrecen határában a szilózást.

Alkalmazzák a járva-szilózó gépet, s ennek sikeresebb működése érdekében bemutatásokat szerveznek a város határában. Az előrelátást, a takarékosabb átteleltetést szolgálja az az intézkedés is, melynek értelmében a kedvező időjárásnak megfelelően megszervezzük a késői legeltetést és a makkoltatást. Jelenleg mennyiségű már tárolt takarmányt tudnak ezzel meg takarítani.

A téli átteleltetés sikeressé teszi az a körülmény, hogy bőséges a kukoricatermésünk, és igen nagy mennyiségű kukoricaszár. Az időjárás körülményében a későbbben érési kukorica szára nedvűs, és

gy kiválóan alkalmas silózással. Az állami gazdaságoknak, termelőszövetkezeteknek, de az egyéni dolgozó parasztságnak is fontos feladata, hogy kukoricátörés után minél nagyobb mennyiségű kukoricaszárát silózzanak be.

A városok dolgozóinak hússal, zsírral való ellátása parancsotól irja elő, hogy fejlesszük állattállományunkat, tartjuk jó kondícióban. De ehhez az szükséges, hogy a takarmányt mindenütt biztosítsák a megyében. Szükséges az is, hogy a rendelkezésre álló takarmány mennyiséggel takarékosan gazdálkodjunk és ésszerűen használjuk fel. A városok dolgozó népének zavartalan fűszellátását szolgálja az állattállomány további növelése és az értékesítésre kerülő állomány minél jobb eltarítása. Ebből következik, hogy *tervezésesen kell felhasználni a begyűjtött takarmányt, nem szabad pazarolni*, mert amennyi takarmányt például kerül a hanyag kezelés következtében, annyival kevesebb hús kerül a dolgozók asztalára.

A szakszerű takarmányozás érvényesítése mezőgazdasági téli felkészülésének egyik legfontosabb része. Ezen a területen legyenek éberek a gazdaságok irányítói, s a partellenőrzés érvényesítőjén maradjék a feladat. Ne tűnjék lazaságot, sem a szarvasmarhák kezelésénél, sem az abraktakarmány tárolásánál.

A Központi Vezetőség júniusi határozata kimondta, hogy a géppállomások vezetői és dolgozói felelősek a termelőszövetkezetek gazdálkodásáért, az állattenyésztés és növénytermesztés hozamának emeléséért. Ebből következik, hogy a géppállomások mezőgazdaságának legfontosabb feladata a tsz-ekben az állattenyésztés állandó fejlesztése, az állattenyésztésből eredő jövővel szembe fordított erők felhasználásának sikeresen el tudják látni a géppállomások mezőgazdasági, ahhoz elsősorban az szükséges, hogy *rendben legyen mindenütt a takarmányalap és helyesen használják fel a készleteket*. Most, a tél előtt a mezőgazdasági szakembereknek arra kell figyelniük, hogy a géppállomások vezetői és dolgozói is megismerjék az állattállomány bőséges takarmányai való ellátásáról való gondoskodást.

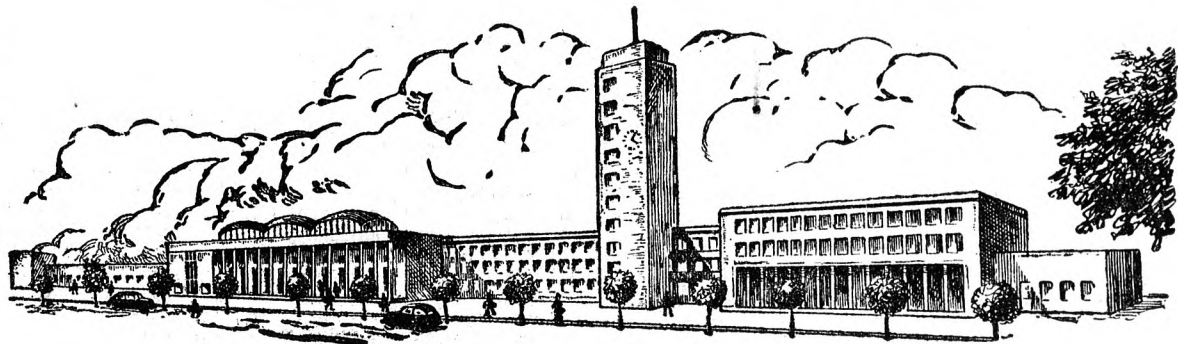
Különösen nagy gondot fordítsanak arra, hogy minél nagyobb mennyiségű silókukorica, letakarított tengeriszár kerüljön tárolásra. El kell érni, hogy a termelőszövetkezetekben számos állatontként, szarvasmarha részére 10, sertések részére másfél köbméter silótakarmányt készítsenek el. A silózásnál fontos a jó szervező munka. A géppállomási traktorosok sok segítséget adhatnak a silózó gépek jó működtetésével. A téli etetésnél nagy jelentőségű a kukoricaszár, zöldség hulladék, cukorpáfejt, s mindezeket tárolhatjuk ároksilóban, vagy zsombolyában. Abban a termelőszövetkezetben, ahol a vezető szakemberek tudása érvényesül és gondoskodnak az összes rendelkezésre álló silótakarmány jó betakarításáról és tárolásáról, ott *nem lesz gond az átteleltetésre* elviek az állattállomány olcsó takarmányozását és a téli folyamán sem csökken az állatok termelőképessége.

Számolni kell azzal a tényvel, hogy a bőségesebb termelés tárolás szempontjából sok termelőszövetkezetben gondot okoz. Azokon a helyeken, ahol az állandó tárolóhely — gondolunk itt elsősorban a kukoricát — nem elegendő, ott haladéktalanul ideiglenes, szükség-tárolóhelyeket létesítsenek, hogy a gazdag termésből semmi se menjen kárba, ne legyen látvány az időjárás viszontagságának. Az ideiglenes tengeriszárral készítéséhez még cse-

lyeket létesítsenek, hogy a gazdag termésből semmi se menjen kárba, ne legyen látvány az időjárás viszontagságának. Az ideiglenes tengeriszárral készítéséhez még cse-

lyeket létesítsenek, hogy a gazdag termésből semmi se menjen kárba, ne legyen látvány az időjárás viszontagságának. Az ideiglenes tengeriszárral készítéséhez még cse-

KÉT ÉV ALATT FELÉPÜL DEBRECEN ÚJ PÁLYAUDVARA

(Tudósítónktól.)

Néhány nap óta az MSZT nagyteremének egyik kirkatáján nagy vonzerőt gyakorol az utca közönségére Debrecen új vasúti pályaudvarának és monumentális állomás épületének közszemlére elhelyezett kicsinyített modellje. Az első pillanatra már az elragadtatás szavai hangzanak el minden néző ajkáról. Végre eljutottunk odáig, hogy a háborús cselekmények által elpusztított régi vasúti állomás romjai helyén megépül Debrecenben nemcsak az ország, hanem Közép-Európa egyik legkorszerűbb és legszebb vasúti palotája.

A Tiszai vasútvonal megnyitásának századik évfordulójára

Ez a hatalmas építkezés — a tervek szerint — két év múlva a Tiszai vasútvonal megnyitásának és a forgalom felvételének századik évfordulójára, 1957. év végén fejeződik be, egyik ragyogó eredményeként a szocialista Magyarország alkotó erejének. Amíg az újjáépítés gondolatát eljutott ideig, évek küzdelmes idoszaka telt el. Három évvel ezelőtt, amikor Voroszlav marsall Debrecenbe érkezett, s vasúti kocsijából a pályaudvarra kilépett, a fejét csóválva mondta:

— *Hát még mindig romokban van ez az épület? Indítsanak komoly mozgalmat, hogy az új állomás felépüljön!*

Bebrits Lajos közlekedés- és postáügyi miniszter, aki a záhonnyi vasúti állomás építése idején gyakran járt Debrecenben, valóságos szívügyévé tette a nagyszabású építkezés megindítását, s valahányszor a debreceni érdekeltségű küldöttsége nála járt, tanúságot tett arról, hogy hűségesen kitart a debreceni új vasúti állomás mielőbbi létesítése mellett. Mikor az utolsó tárgyalások befejeződtek és a tervek elkészítéséhez megadta hozzájárulását, így búcsúzott el az értekezlet tagjaitól:

— *Építsék fel az új debreceni pályaudvart. Használják fel hozzá minden nemes anyagot, adják szívüket a munkához, s az emberi értékek legjavát, hogy ez az alkotás büszkén hirdesse a magyar nép élni akarását.*

Már elkészültek az építkezési tervek

Ebben a szellemben készültek el az építési tervek, s híven tükrözik vissza a magyar építéstudomány minden nagyszerűségét.

lyeket létesítsenek, hogy a gazdag termésből semmi se menjen kárba, ne legyen látvány az időjárás viszontagságának. Az ideiglenes tengeriszárral készítéséhez még cse-

hosszabb ideig kénytelenek vonatjaikra várakozni, nem fogják unalomban eltölteni idejüket. Lesz az új állomás külön diák-váróterem is, melynek tiszta, világos és jól szellőző légkörében nyugodt tanulási lehetőséget adnak az iskolás fiataloknak.

Különös jelentőségűnek mondható az anyák váróterme, amely a csecsemők és kisgyermek gondozását illetően példás felszereléssel megfelel a legkövetkezőbb napközi otthonnak. Az utasforgalmi részen nyer elhelyezést a büfé és a sötét helyiség az átutazók részére.

A vasútforgalom irodái nyerne elhelyezést az építkezés második részében. Itt a forgalmi, kereskedelmi és műszaki hivatalok az utasforgalomtól teljesen elkülönítve végzik feladataikat. Építészeti megoldásokkal, üvegfalakkal álló helyiség szolgál a forgalom irányítására, ahol különféle automatikus biztosító rendszerek alkalmazásával a vasúti balcsémák emberi számítás szerezint kizártnak mondhatók.

Ötven méter magas toronyépület

A posta intézménye kerül az építkezés harmadik részébe. Külföldi tapasztalatok és gyakorlati szükségességek figyelembe vételével a városi postahivatali helyiségek mintájára létesül. Jelenleg a főpostát Debrecen nyugati részében van, ami a város nagy kiterjedésű déli részén élő lakosság számára túlságosan messze van. Az itt épülő pályaudvari postahivatal nagyszabású termeivel hasznos szolgáltatást fog nyújtani e városrész lakóinak. A posta számára külön vasúti vágány is épül. A legmodernebb postahivatali kiegészítő része lesz az 50 méter magas toronyépület, melynek emeleteire liftközlekedés szolgál az ott

elhelyezett különleges postaműszaki berendezések megközelítésére. A pályaudvar egyik részében a vonatkísérő személyzet laktanyája épül, melyben a kimerítő szolgálat után jó pihenést nyerne a fardalmak kipihenésére a vasutas dolgozók. A szellős, szép szobák, kényelmes ágyak, fürdők, közös szórakozó helyiségek, étternek valóságos szanatóriumszerű környezetet adnak új erő gyűjtésére. A vasutas laktanyában kap helyet a nagyszabású központi konyha is, amely az összes vasúti, posta- és más alkalmazottak étkeztetését fogja biztosítani.

Az építkezés alatt a vasútforgalmat zavartalanul biztosítják

Szavai Endre, a debreceni MÁV Igazgatóság vezetője az építkezés tartama alatti vasútforgalom lebonyolításáról a következő tájékoztatást adta:

— Hosszú megfontolás és műszaki tárgyalások folytatók a kérdés körül, melynek eredményeképpen sikerült megoldani, hogy a nagyszabású építkezés lebonyolítása idején a vasútforgalom fennakadás és zavart nélküli biztosítását.

A helyzet teljes ismeretéhez szükséges tudni, hogy az új pályaudvar eddigi helyétől

repre sincs szükség, elegendő faoszlal dróthálóval, vagy napraforgószárral körülvéve és máris kész a szükséggyőze. Tetejére gallyakra dobált szalmaréteg, vagy csutkaké-

A Petőfi tér és a pályaudvar előtti terület rendezéséről Debrecen Város Tanácsa VKG osztályának főmérnöke, *Andrássy István* a következő érdekes részleteket közölte:

A jövő év elején kezdnek az építkezéshoz

— Az új pályaudvar építése befejezett ténnyé lett a tervek elkészítésével és a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium azon rendelkezésével, hogy a *fővonalat január elején meg kell kezdeni*. Az eddigi kérelem sem a minisztérium, sem a város terhére nem róható, hanem inkább annak tulajdonítható, hogy még nagyobb feladatok kellett megoldani, mielőtt ez a nagyszabású építkezés elhatározatot volna. A városrendezés megoldásánál első sorban a vasúti felüljáró ügyét kell említenem. Az építkezés tartamára a Gázgyár felüli forgalom átírnyul a Wesselényi utcára azzal, hogy a felüljáró arra eső részét átalakítjuk, míg a mai postaépület után lévő rampát megszüntetjük és elbontjuk, itt csak egy keskeny járda marad a gyalogosok és a kerékpárosok részére. A második nagy feladat lesz a pályaudvari térség és a Petőfi park átalakítása oly módon, hogy a város szépségzeti és egészségügyi szempontjai csorbát ne szenvedjenek.

Az építkezés — előreláthatólag 100 millió forintba kerül

Minden nehézséget elhárítunk, hogy a város e részének reprezentatív jellegét imponánsan kidomborítsuk. A parkban semmiféle épület nem lesz, úgyhogy a tér áttekintését akadály nem fogja gátolni. A terv az, hogy a Petőfi tér szabályozási vonalát keleti irányban is befejezzük az építkezés során. A szovjet emlékmű, mely az állomás előtt van, a beljebb épülő új épület és az Erzsébet utca közötti parkosított részre kerül. Természetes dolog, hogy arányban bontják el a régi, romos pályaudvari épületet, s párhuzamosan üzembe helyezik az új felvétel épületben az egyes szakmai részeket. Természetesen az új vágányok építése és a régi átvezetése is egyidejűleg fog megtörténni az építkezés haladásával.

Az építkezés — előreláthatólag 100 millió forintba kerül

Minden nehézséget elhárítunk, hogy a város e részének reprezentatív jellegét imponánsan kidomborítsuk. A parkban semmiféle épület nem lesz, úgyhogy a tér áttekintését akadály nem fogja gátolni. A terv az, hogy a Petőfi tér szabályozási vonalát keleti irányban is befejezzük az építkezés során. A szovjet emlékmű, mely az állomás előtt van, a beljebb épülő új épület és az Erzsébet utca közötti parkosított részre kerül. Természetes dolog, hogy arányban bontják el a régi, romos pályaudvari épületet, s párhuzamosan üzembe helyezik az új felvétel épületben az egyes szakmai részeket. Természetesen az új vágányok építése és a régi átvezetése is egyidejűleg fog megtörténni az építkezés haladásával.

Az építkezési költségek több mint száz millió forintba kerülnek, mely összeg az új ötéves terv során az Államvasút fejlesztésére előirányzott hatalmas összegből nyer fedezetet.

vék megvédik a terményt a beázástól. A szükséggyőze építése sürgős, mert lóg az eső lába s kárt csinál, ha elébe nem vágunk a beázásnak.

Gyorslista a II. Békekölcsön hetedik sorsolásának harmadik napjáról

50 000 Ft-ot nyert:	1345 301-400	5682 801-900	5033 501-600	2545 001-100	0066 901-1000	2928 201-300	5482 201-300
0756 0371	1403 701-800	5890 201-300	5129 501-600	2571 901-1000	0081 401-500	2931 901-1000	5489 201-300
1050 0201	1527 201-300	5996 001-100	5189 701-800	2636 601-700	0112 901-1000	2986 101-200	5494 801-900
1840 0047	1568 801-900	6085 101-200	5340 001-100	2645 001-100	0123 201-300	2987 601-700	5514 001-100
2151 0005	1998 901-1000	6126 101-200	5348 301-400	2647 701-800	0192 801-900	2994 801-900	5518 801-900
3993 0844	2091 701-800	6587 701-800	5414 401-500	2655 401-500	0262 301-400	3006 901-1000	5522 101-200
5525 0408	2719 101-200	6778 301-400	5432 401-500	2678 001-100	0356 701-800	3017 801-900	5571 101-200
	2842 801-900	6795 601-700	5444 701-800	2704 501-600	0364 501-600	3027 501-600	5580 001-100
	3105 101-200	6834 201-300	5478 001-100	2732 901-1000	0387 201-300	3087 201-300	5583 201-300
	3682 101-200		5525 901-1000	2753 301-400	0380 501-600	3158 101-200	5585 901-1000
25 000 Ft-ot nyert:	3736 301-400	II. RÉSZ:	5548 001-100	2770 701-800	0401 001-100	3170 501-600	5593 101-200
1668 0022	3881 401-500		5572 301-400	2795 701-800	0448 601-700	3185 601-700	5603 001-100
3420 0869	5303 401-500	0044 201-300	5577 901-1000	2810 901-1000	0460 901-1000	3198 601-700	5609 901-1000
3650 0977	5517 801-900	0132 401-500	5580 501-600	2860 401-500	0497 201-300	3203 301-400	5635 701-800
3777 0810	6012 101-200	0152 701-800	5634 301-400	2878 101-200	0559 101-200	3222 701-800	5645 501-600
4016 0470	6501 101-200	0199 101-200	5807 301-400	2880 701-800	0568 601-700	3264 501-600	5652 801-900
5129 0559		0207 401-500	5816 101-200	2883 201-300	0589 801-900	3270 101-200	5654 901-1000
5525 0966		0208 701-800	5887 901-1000	2954 301-400	0644 201-300	3297 601-700	5659 501-600
		0230 401-500	5963 701-800	2955 701-800	0647 701-800	3390 801-900	5680 701-800
		0237 301-400	5979 801-900	2980 301-400	0647 801-900	3403 701-800	5687 101-200
		0313 301-400	6105 501-600	2986 901-1000	0663 501-600	3404 801-900	5703 301-400
10 000 Ft-ot nyert:	0113 901-1000	0372 301-400	6109 601-700	3019 401-500	0684 401-500	3427 901-1000	5716 801-900
0228 0224	0294 101-200	0452 901-1000	6112 601-700	3083 301-400	0702 101-200	3431 001-100	5730 301-400
0461 0401	0373 901-1000	0531 201-300	6150 001-100	3084 201-300	0715 701-800	3469 101-200	5734 901-1000
0531 0208	0527 601-700	0566 101-200	6159 401-500	3102 401-500	0723 701-800	3487 601-700	5738 801-900
0604 0656	0560 601-700	0694 601-700	6162 501-600	3177 301-400	0738 401-500	3514 601-700	5743 701-800
1054 0175	0748 101-200	0810 101-200	6168 101-200	3199 601-700	0770 301-400	3524 501-600	5800 001-100
1215 0537	0825 001-100	0710 101-200	6170 401-500	3196 801-900	0808 801-900	3546 301-400	5827 001-100
1576 0037	0867 301-400	0717 101-200	6235 101-200	3235 101-200	0828 001-100	3546 401-500	5834 201-300
2069 0945	1008 101-200	0756 301-400	6518 601-700	3344 701-800	0888 401-500	3571 901-1000	5880 101-200
2103 0364	1039 801-900	0762 501-600	6522 801-900	3354 401-500	0900 501-600	3575 401-500	5905 001-100
2821 0433	1048 901-1000	0802 001-100	6528 301-400	3364 201-300	0909 601-700	3586 101-200	5924 201-300
3147 0839	1082 701-800	0840 401-500	6562 401-500	3396 501-600	0948 401-500	3589 501-600	5940 401-500
3175 0570	1199 301-400	1026 001-100	6594 301-400	3400 901-1000	0997 501-600	3616 201-300	5947 501-600
3350 0527	1415 501-600	1094 501-600	6624 101-200	3431 801-900	1024 101-200	3666 701-800	5947 901-1000
3383 0644	1434 301-400	1131 201-300	6672 001-100	3536 801-900	1040 701-800	3736 801-900	6003 301-400
3958 0367	1595 401-500	1160 001-100	6724 101-200	3568 201-300	1041 701-800	3775 901-1000	6017 801-900
5144 0203	1598 701-800	1252 401-500	6772 801-900	3575 601-700	1083 701-800	3815 401-500	6022 001-100
5266 0837	1669 601-700	1288 801-900	6862 801-900	3576 701-800	1099 001-100	3825 201-300	6038 601-700
5580 0547	1689 801-900	1344 301-400	6873 901-1000	3615 801-900	1109 801-900	3831 801-900	6039 201-300
5662 0807	1794 001-100	1354 001-100		3661 301-400	1124 101-200	3855 101-200	6064 101-200
5890 0275	2004 101-200	1367 501-600	200 Ft-os névértékben:	3674 101-200	1130 201-300	3870 001-100	6099 101-200
5979 0891	2041 001-100	1435 301-400	I. RÉSZ:	3674 901-1000	1166 201-300	3870 401-500	6110 101-200
5996 0031	2101 701-800	1446 901-1000	0037 201-300	3701 001-100	1206 101-200	3885 201-300	6141 301-400
6112 0649	2814 501-600	1503 801-900	0055 601-700	3730 901-1000	1216 901-1000	3911 801-900	6154 201-300
6587 0776	3057 601-700	1576 001-100	0109 101-200	3778 401-500	1218 401-500	4020 601-700	6175 901-1000
	3065 401-500	1601 101-200	0199 101-200	3838 201-300	1231 101-200	4043 301-400	6192 901-1000
	3155 901-1000	1602 901-1000	0179 901-1000	3851 101-200	1237 201-300	4043 601-700	6197 501-600
	3263 601-700	1614 801-900	0197 901-1000	3889 101-200	1238 001-100	5017 301-400	6527 901-1000
	3385 801-900	1625 501-600	0207 101-200	3914 301-400	1242 801-900	5049 601-700	6540 201-300
	3507 501-600	1653 801-900	0247 401-500	3927 301-400	1272 601-700	5072 501-600	6554 601-700
	3516 101-200	1668 001-100	0267 301-400	3932 501-600	1274 801-900	5105 101-200	6561 801-900
	3551 301-400	1733 201-300	0402 001-100	4002 001-100	1279 701-800	5120 601-700	6591 901-1000
	3562 601-700	1738 001-100	0409 801-900	4076 501-600	1313 401-500	5126 301-400	6600 601-700
	3564 001-100	1747 001-100	0443 101-200	5035 001-100	1371 501-600	5218 901-1000	6638 501-600
	3732 601-700	1768 301-400	0541 901-1000	5038 601-700	1380 801-900	5246 901-1000	6639 201-300
	3737 701-800	1795 301-400	0553 801-900	5060 801-900	1391 001-100	5260 501-600	6704 501-600
	3748 901-1000	1840 001-100	0566 801-900	5148 901-1000	1435 801-900	5291 501-600	6711 301-400
	3906 301-400	1850 701-800	0568 801-900	5158 301-400	1436 701-800	5329 401-500	6719 101-200
	4015 501-600	1852 701-800	0618 701-800	5181 701-800	1450 501-600	5332 301-400	6784 101-200
	4023 701-800	1915 601-700	0636 101-200	5214 901-1000	1472 901-1000	5341 601-700	6813 701-800
	4071 401-500	1942 001-100	0643 901-1000	5290 101-200	1512 901-1000	5349 701-800	6814 001-100
	5022 701-800	1992 301-400	0646 401-500	5347 901-1000	1521 801-900	5377 901-1000	6826 501-600
	5314 201-300	2037 001-100	0693 301-400	5360 401-500	1533 901-1000	5402 001-100	7193 301-400
	5323 401-500	2046 501-600	0695 901-1000	5398 401-500	1549 501-600	5468 401-500	7198 101-200
	5711 901-1000	2069 901-1000	0706 901-1000	5408 201-300	1570 201-300		
	6109 801-900	2076 501-600	0765 901-1000	5408 401-500	1664 201-300		
	6116 101-200	2103 301-400	0845 101-200	5469 001-100	1715 101-200		
	6197 701-800	2126 701-800	0913 201-300	5504 301-400	1728 401-500		
	6223 101-200	2126 901-1000	0982 501-600	5543 901-1000	1754 401-500		
	6530 301-400	2234 901-1000	0998 801-900	5571 501-600	1762 601-700		
	6615 401-500	2151 001-100	1001 501-600	5590 601-700	1767 201-300		
	6727 701-800	2165 801-900	1032 701-800	5625 101-200	1773 101-200		
	6855 901-1000	2311 301-400	1078 601-700	5648 301-400	1781 701-800		
	7173 501-600	2341 501-600	1098 401-500	5761 801-900	1790 101-200		
		2361 201-300	1147 801-1000	5783 501-600	1810 301-400		
		2383 201-300	1194 801-900	5783 501-600	1810 301-400		
		2412 701-800	1209 001-100	5784 401-500	1831 001-100		
		2436 701-800	1314 101-200	5795 201-300	1846 501-600		
		2448 901-1000	1317 201-300	5797 901-1000	1874 101-200		
		2524 101-200	1338 201-300	5812 701-800	1963 801-900		
		2559 801-900	1353 001-100	5847 301-400	1978 001-100		
		2571 301-400	1354 601-700	5847 601-700	1990 401-500		
		2579 701-800	1407 501-600	5854 801-900	2018 001-100		
		2587 101-200	1421 801-900	5865 201-300	2026 901-1000		
		2784 901-1000	1461 801-900	5874 201-300	2041 601-700		
		2821 401-500	1471 201-300	5888 601-700	2058 801-900		
		2852 601-700	1477 501-600	5905 901-1000	2061 601-700		
		2859 401-500	1481 801-900	5906 001-100	2074 701-800		
		2906 301-400	1508 101-200	5917 701-800	2096 401-500		
		2972 201-300	1515 601-700	6004 001-100	2159 601-700		
		2988 001-100	1594 801-900	6027 601-700	2169 001-100		

BÉRES SÁNDOR ELVTÁRS:

Mulasztásokat követtünk el a rizstermelés terén

Hajdú-Biharnak döntően fontos feladata, hogy kihasználja mindazokat a lehetőségeket, amelyek az öntözési rendszer kiépítése megadta a mezőgazdaság számára. Fontos feladata ez, saját személyes érdekét tekintve is a termelőnek, de fontos a mezőgazdaság számára is, hiszen

az öntözési gazdaság a több termelést jelenti.

Nem szóva arról, hogy a rizstermelésnek népelemzés szempontjából milyen nagy jelentősége van.

Béres Sándor elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei Pártbizottság titkára a legutóbb megtartott öntözési konferencián az öntözési problémákról és élesen mutatott rá azokra a hibákra, melyeket követünk a rizstermelés terén.

Béres elvtárs a következőket mondta: Az kétségtelen, hogy az időjárás súlyos károkat okozott a rizstermelésünkben. Ez azonban nem szabad, hogy pesszimizmusrá vezessen. Megvannak és meg kell teremteni azokat a tényezőket, amelyek megkímélnék bennünket az ilyen arányú veszteségektől. A példák szemléltetése igazolja, hogy súlyos mulasztásokat követünk el a mezőgazdasági termelés fejlett módszereinek alkalmazása során, a rizstermelés terén. Egyes évek kedvező időjárási viszonyai következtében jó eredményeket értünk el, különösen az 1951-52-33-as években s ez bizony elbizakodottságot bennünk. Olyan

lasztás hol történt, s ezzel kapcsolatban a következőket mondta:

— Nehéz volna most eldönteni, ki követte itt el a hibát. A termelő-e vagy a Magtermelő, vagy az öntöző vállalatok, vagy pedig a pártszervek és a tanácsok részéről történt a nagyobb mulasztás. Tény az, hogy az utóbbi időkig az öntözési gazdálkodás, különösen a rizstermelés megjavítása érdekében egyes pártszervezetek kivéve, nem sok aktivitást fejtettek ki a pártszervezetek.

Nem kielégítő a tudományos intézmények munkája sem. Elmondhatjuk ezt a megfelelő öntözési vetésforgók és a rizstermelésre leginkább alkalmas területek kijelölésével kapcsolatban is. Van bizonyos feltevés, például olyan terén, hogy

a „hortobági teknő” szerintük nem alkalmas rizstermelésre.

Ez a hipotézis azonban még nincs ellenőrizve. A legkülönbözőbb eltérésekkel találkozunk a rizstermelés megítélésénél. Súlyos hibának tartjuk, hogy a rizstermelés kiegészítő okainál a kárbebecslő szervek sok esetben nem tesznek különbséget. A Borsói Állami Gazdaságról például azt olvastuk, hogy a bruzóna és a kőd miatt kivesztett 3800 katasztrális hold termése. A pontos helyzetek azonban az, hogy a bruzóna megbetegedése miatt mindössze 300-400 holdra tehető a kiesés. A nagyobb veszteséget tehát a hideg időjárás és a kőd rovására kellene írni. Ideje lenne olyan kutató munkát végezni, amely tudományos megalapozottsággal tárja fel a valóságot. Minden biztositunk megvan arra, hogy a tudományos területek munkatársai és a gyakorlat embereinek összefogása alapján, ezen a téren is komoly eredményeket tudunk elérni.

A rizstermelés, általában az öntözési gazdálkodás terén különösen nagy lehetőségek

vannak az állami gazdaságok előtt. Jelentős eredményeket tudnak elérni, ha a hibákat kiküszöbölik. Ha az állami gazdaságok rizstermelését vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy az idej jelentős terméskiesések okai itt is jórésben a területek nem megfelelő kijelöléséből és

az agrotechnikai rendszabályok elhanyagolásából származnak.

Ha csak a vetési időpont kiválasztása és a vetés idejének tartama szempontjából vizsgáljuk megnyitjuk az állami gazdaságok eredményeit, akkor igen szemléltető bizonyítékokat kapunk arra, hogy ezek a tényezők mennyire befolyásolják a rizs terméseredményeit.

A Borsói Állami Gazdaságra április 15-én kezdték meg a rizs vetését, de csak későn, május 20-án fejezték be. A késői vetés eredménye meg is mutatkozik az igen csekély termésben. Ugyanez a helyzet az Arkuszi Állami Gazdaságon. Ezzel szemben a Hajdúbetszékmenyi Állami Gazdaságon már május 3-ra befejezték a rizs vetését. Ugyancsak korábban fejezték be a Bódónhádi Állami Gazdaságon. Az eredmény meg is látszik a terméseredményekben, mert háromszor annyit termeltek holdanként, mint a Borsói Állami Gazdaságon.

A megállapításokból következik, hogy alapvetően

több segítséget kell nyújtani az öntözési gazdálkodáshoz,

de különösen a rizstermeléshez. Véget kell vetni annak a helyzetnek, hogy a megyei pártbizottságok, vagy a járási pártbizottságok is mindössze egy-két elvtárs foglalkozzon érdemlegesen a rizstermelés kérdéseivel. Hozzájárult a rossz eredményekhez, hogy a községi pártszervezeteknél az állami gazdaságok és termelő-

szövetkezetek alapszervezeteinél jóformán senki sem foglalkozott az öntözési gazdálkodás problémáival.

Az a feladatunk, hogy tegyük pártüggyé az öntözési gazdálkodás ügyét. Az öntözési területeken dolgozó párttagok, különösen a pártfunkcionáriusok tegyenek meg mindent, hogy megismerkedjenek az öntözési gazdálkodás legfontosabb teendőivel, ismerjék meg a mezőgazdaságnak ezt a területét is. Igen nagy lehetőséget rejt magában az öntözési gazdálkodás a terméshozamok növelésével. Ezzel együttjár a termelőszoövetkezetek és állami gazdaságok jóvedelmének növelése.

A megyei, járási és községi tanácsoknál ugyanez a helyzet. A megyei tanácsnál jóformán csak egy ember foglalkozik az öntözési gazdálkodással. A járási és az érdekelte községi tanácsoknál pedig

senki nem foglalkozik az öntözési ügyével

úgy, ahogy azt joggal el lehetne várni. Eredményes munkát pedig csak úgy tudunk elérni, ha a tanácsszervek munkájában is jelentőségek megfelelő teret kap mezőgazdasági termelésünknek ez a fontos ága.

Tömegszervezeteink vonalán sem történt sok. Nem mozgósították a dolgozók tömegeit a minél nagyobb terméshozamok elérésére, a helyes agrotechnikai rendszabályok elterjesztésére, alkalmazására. Ifjúságunk harcos szervezete, a DISZ most a kukoricatermelésnél, betakarításnál igen jó eredményeket tud felmutatni, de az öntözési gazdálkodás, különösen a rizstermelés terén már nem foglalkoztak az ügyvel, jelentőségéhez mérten. Az a feladat, hogy tömegszervezeteink, de különösen a DISZ, idejében kapcsolódjon be ebbe a fontos munkába, mutassanak fel minél jobb eredményeket — fejezte be beszédét Béres Sándor elvtárs.

Legyen az ENSZ a béke következetes védelmezője!

A világ népei egyre nagyobb figyelemmel és érdeklődéssel kísérik az ENSZ munkáját. Az egyszerű és becsületes emberek azt várják az ENSZ-től, hogy juttassa érvényre azokat az elveket, amelyeket már megalkulásokkor öven nemzetképviseletében lefektettek. Az öt világrész országainak többsége most tíz éve: 1945. június 26-án ünnepélyes közzétételével vállalt a nemzetközi béke és biztonság fenntartására, a békét fenyegető események ellen foganatosítható hathatós együttes intézkedések megvételére, nem utolsósorban a nemzetközi együttműködés fejlesztésére és valamennyi békeszerető és az alkotmányban előírt kötelességeit magára vállaló állam felvételére.

Az ENSZ munkájában ezek a fontos alapelvek sajnos még ma sem értek eleven valósággá. Nem egyszer épp a hidegháború kiterjesztéseként sor került az alkotmány megsértésére. Csak a Szovjetunió és a népi demokratikus országok védelmezték és védelmezik is a következetesen a kis és nagy népek igazi jogait.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének most összeült tizedik ülészaka azonban világosan jelzi, hogy Genf után, Genf szellemében ma több lehetőség van a béke megszilárdítására, s a hathatósabb nemzetközi együttműködés megteremtésére.

Köszönjük az október 24-i ENSZ-napot!

mint bármikor. A nemzetközi politikában olyan fejlemények vannak, amelynek érvényesítésével megnövekedett reménnyel indulhat meg a harc azért, hogy az ENSZ valóban olyan szervezet legyen, amelynek a békeszerető népek létrehozták.

Az ENSZ természetesen csak akkor föltételei be igazán hivatását, ha valóban visszatér az alkotmányban lefektetett elvekhez. Különösen fontos, hogy érvényesüljön az egyetemesség gondolata. Bizonyos, hogy Egyesült Nemzetek Szervezete nagymértékben növelheti tekintélyét, s az államok közti bizalom helyreállítását, ha végre hozzájárulna a békeszerető országok között Magyarországnak is az ENSZ-be való felvételéhez.

Tartbatatlan ugyanis az álláspont, hogy például a világ egyik nagyhatalma, a Kínai Népköztársaság még most sem tagja ennek a tekintélyes szervezetnek és helyét a közgyűlésben a eszankaj-sekista küldött bitorlaja.

A világ békeszerető országai — köztük mi is — azt várja, hogy az ENSZ mint a legfontosabb nemzetközi szervezet, váltsa be a hozzáfűzött reményeket és nagy lépésekkel vigye előre a genfi szellem érvényesítésének és a további enyhülés kiszélesítésének ügyét.

Köszönjük az október 24-i ENSZ-napot!

Vég Béla elvtárs beszédét mondott a falusi munkára induló funkcionáriusok tanfolyamának záróünnepségén

Pénteken este befejeződött a falusi munkára induló funkcionáriusok első csoportjának tanfolyama. A záróünnepségen megjelent Vég Béla elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének titkára, Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter és Pogácsás György, az állami gazdaságok minisztere.

Az ünnepséget Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter nyitotta meg, majd Vég Béla elvtárs szólt a tanfolyam hallgatóihoz.

Egy hét alatt 8 belépő a hajdúszovátai Vörös Csillag Termelőszövetkezetbe

A hajdúszovátai Vörös Csillag Termelőszövetkezet a nyári munkáknál példát mutatott. Most az őszi munkák végzésénél is jó munkát végeznek. A tsz az egyénileg dolgozó parasztnak példát mutatva feladta. Oszli árpa vetésük legszebb a határban, jól előkészített maggyába került. A búza vetés jórészt is elvégezték már, a kukorica betakarításával pedig végeztek. Jelenleg a tagság többsége a cullajjára többlet munkát végez, mert a Debrecen körzetében elegendő mintegy 105 773 hold szikes és rézgazdálkodás alapú területet épített rizelepek talajjavítása a legutóbbi minisztertanács határozat alapján fontos kérdéssé vált. Ez magábanveve is éventeként 25 000 hold talaj javítását írja elő.

Az egyénileg dolgozó parasztnak példát mutatva feladta. Oszli árpa vetésük legszebb a határban, jól előkészített maggyába került. A búza vetés jórészt is elvégezték már, a kukorica betakarításával pedig végeztek. Jelenleg a tagság többsége a cullajjára többlet munkát végez, mert a Debrecen körzetében elegendő mintegy 105 773 hold szikes és rézgazdálkodás alapú területet épített rizelepek talajjavítása a legutóbbi minisztertanács határozat alapján fontos kérdéssé vált. Ez magábanveve is éventeként 25 000 hold talaj javítását írja elő.

RIZS A DEBRECENI PIACON

A debreceni piacon szombaton délelőtt egy órákor még árvalat zsúfolt asztalok hirdették a bőséget a ümölcsből, konyhakerti növényekből. A mezelőző hetek szikes burgonyaellátáshoz viszonyítva szombaton mindenki kaphatott burgonyát a piacon. A Mezőgazdasági Termékekért Értékesítő Szövetkezet sátrában pedig megkezdtek a reggeli órákban a rizs kímérését. Kilón 23 forint 40 fillérével adták és bizony sorbaálltak érte, ami nem válik a jobb értékesítés előnyére, mert hiszen a rizst több helyen is lehetett volna árulni, hogy torlódás ne legyen. Drága mindenkinek az ideje és éppen ezért ha több helyen, előzve kerül eladásra a rizs, a dolgozók érdekét jobban szolgálja.

A gyümölcsből annyi volt a felhozatal, hogy jórésze eladatlán maradt a portékának. Lehetett válogatni a sokféle és minőségű gyümölcsben. A kialakult árak a következők:

Igen szép pergamen korie 4,60, aranyparmin 3,60, Jonathán 3,60, csemegő szőlő 4, fekete szőlő 3 forint iszonyitva szombaton mindenki kaphatott burgonyát a piacon. A Mezőgazdasági Termékekért Értékesítő Szövetkezet sátrában pedig megkezdtek a reggeli órákban a rizs kímérését. Kilón 23 forint 40 fillérével adták és bizony sorbaálltak érte, ami nem válik a jobb értékesítés előnyére, mert hiszen a rizst több helyen is lehetett volna árulni, hogy torlódás ne legyen. Drága mindenkinek az ideje és éppen ezért ha több helyen, előzve kerül eladásra a rizs, a dolgozók érdekét jobban szolgálja.

A gyümölcsből annyi volt a felhozatal, hogy jórésze eladatlán maradt a portékának. Lehetett válogatni a sokféle és minőségű gyümölcsben. A kialakult árak a következők:

A jó talajjavítás után ötvenezer mássával több búza terem

Szabó István, a DEÖNT igazgatójának nyilatkozata

A Debreceni Öntözési és Talajjavítási Vállalat eredményes munkáját már volt alkalmunk beszámolni. Ez a vállalat sikeresen végzi feladatát. Most újabb győzelmi jelentésről ad számot. A kémiai talajjavítás vonalán október 11-én már befejezte éves tervét. Ez a vállalat a Tiszántúli és Észak-Magyarországi gyenge termőképességű savanyú talajjal, illetve csaknem terméketlen szikes talajjal ebben az évben közel 15 000 holdat javított meg kémiai talajjavító anyagokkal, és mintegy 1200 hold terméketlen szikes talajt alakított termővé gépi üzemi díggal.

A DEÖNT igazgatóját, Szabó István elvtársat megkérdeztük:

— A kémiai talajjavítás során eddig elért eredmények hogyan jelentkeznél a terméshozamok emelésében?

A választ a következőkben adta meg:

— Ebben az évben a megjavított szikes területen a jövő évtől kezdődően már körülbelül 25 000 mázsa a búzátöbblet. A megjavított savanyú talajj területeken ugyancsak 25 000 mázsa búzátöbblettel lehet már a jövő évben számolni. Ez tehát azt jelenti, hogy mintegy 50 000 mázsa búzavál termelünk többet a kémiai talajjavítás eredményeként.

Az 50 000 mássával több búza meg nem fejezi ki a kémiai talajjavítás nagy hasznát, mert azokon a szikes területeken, ahol eddig a mostoha talajviszonyok következtében csak egyoldaltú természetesen lehetősége állott fenn, a

kémiai talajjavítás után biztonságossá válik a lucerna-termesztés, a kapásnövények és az ipari magvak termesztése is.

A kémiai talajjavítás eredményéről gazdag tapasztalatokat vannak már a tiszántúli termelőszoövetkezeteknek és állami gazdaságoknak. A Darvasi Állami Gazdaságon például már a javítást követő évben 2-4 mássával emelkedtek a terméseredmények. De nemcsak a szenttermés, hanem a számalternés is több lett holdanként 3-4 mássával. A talajszarkezelés javulása következtében könnyebb lett a gépi munka és mintegy 30 százalékkal csökkent az energia igénybevétele. Hasonló eredményeket értek el a Bódónhádi Állami Gazdaság területén, valamint a darvasi Lenin, Új Élet, Kossuth és Bem termelőszoövetkezetek területén.

A vállalatnak nagy feladatai vannak, hiszen Debrecen körül mintegy 100-150 kilométeres körzetben terül

el az ország szikes területeinek legnagyobb része, ugyanebbe a körzetbe esik a költött, savanyú területek 80 százaléka.

— A talajjavítás terén várható-e fokozottabb levetekenyés a jövő esztendőben? — kérdeztük.

— Az elmúlt év tapasztalatai alapján jobb szervezéssel, fokozott gépesítéssel csökkentjük a költséget. A vállalat már a jövő évre vonatkozólag javaslatot terjesztett a Földművelésügyi Minisztériumhoz. A kémiai talajjavítás egy holdra eső költsége nek 8-10 százalékkal való csökkentését vállaltuk. A gépesítés fokozásával azonban még további 5-10 százalékos költségcsökkentést lehet elérni. Ez év hátralévő részében a vállalat tervben felül további 6000 holdon hajlja végre a kémiai talajjavítást s így további mintegy 20 000 mázsa búzátöbblet jelentkezik már az 1956-os esztendőben.

A DISZ fiatalok több mint 50 százaléka teljesítették eddigi silózási versenyvállalatukat

Ismeretes, hogy a megye DISZ fiataljai tömegesen csatlakoztak a II. országos silózási versenyhez. Vállalták, hogy több mint 14 000 köbméter silótakarmányt készítenek. A munkaverseny során az állami gazdasági és termelőszoövetkezeti fiatalok igen szép eredményt értek el, mert eddig már több mint 50 százaléka teljesítették vállalatukat. A Borsói Állami Gazdaság két DISZ brigádja 3500 köbméter siló elkészítését vái-

lalt. A fiatalok szorgalmas munkával minden silózási alkalmas növényhulladékot összegyűjtöttek már, hogy elősegítsék a gazdaság egész évi silózási tervének teljesítését. A püspökföldanyi Kossuth Termelőszoövetkezet szerepi Petőfi fiataljai is teljesítették már vállalatukat. Befejezés előtt állnak a silózással a DISZ fiatalok a földesi Rakóczi, a kabai Tolbucsin és a nádudvari Vörös Csillag TSZ-ben is.

BENCZE MIHÁLY

November 7 méltó megünnepléséért

A Gürdülőcsapágygyár forgácsoló üzemrésznének kezdeményezése

A Gürdülőcsapágygyár üzemrészei közül a Forgácsoló II. részlege határozta el elsőnek, hogy forradalmi műszakkal ünnepli november 7-ét. A dolgozók lelkes röpgyűlésen fogadták meg, hogy a műszak alatt túlteljesítik kiszabott tervüket és a selejtet 4 százalékról 0,3 százalékra csökkentik.

Az orvosi műszergyári fiatalok a november 7-i verseny élén

Az Orvosi Műszergyárban nap mint nap szebb eredményeket hoz a november 7-i tiszteletére folyó vetélkedés. A gyár minden dolgozója most az eddiginél is lelkiismeretesebben dolgozik, hogy az üzem a negyedik negyedében ismét megszerezhesse a büszke előzetes eredményét.

A versenyben különösen szép példát mutatnak a fiatalok. A DISZ brigádok eredménye dekádáról dekádra nő. Most, hogy ez a sikersorozat továbbra se szakad meg, az ifjúmunkások újabb jelentős fogadalmakat tettek. Az ifjúmunkások vállalták, hogy 1955. évi tervüket december 10-re befejezik 99 százalékos tervszerűség, az egy munkásra jutó termelési érték 105 százalékos teljesítése mellett.

Az ifjúmunkások a vállalati önköltségcsökkentési mozgalomban, továbbá a selejtsök-

lőkről 0,3 százalékra csökkentik.

A Forgácsoló II. dolgozói saját kezdeményezésük alapján versenyre szólítják a gyár több részlegét is. A verseny rendszeres és folyamatos értékelésére az üzemi bizottságot kérték fel.

Az Orvosi Műszergyár ifjúmunkásai azt is megígérték, hogy az év hátralévő részében a DISZ tagok közül senki sem késik el, s a tagdíjfizetést is — a taglétszám 20 fővel való növelése mellett — a jelenlegi 70 százalékról 80 százalékra növelik.

A verseny időtartamára, amely október 23-tól december 31-ig tart, az Orvosi Műszergyár DISZ tagjai hasonló kezdeményezésre szólították Hajdú-Bihar megye valamennyi DISZ szervezetét.

A verseny értékelésére minden csatlakozó üzemben havonta kerül sor.

A debreceni állomás is forradalmi műszakot indít

A Fűtőház kezdeményezését, hogy forradalmi műszakkal ünnepeljék november 7-ét, a debreceni állomás dolgozói is magukévá tették. A garitónál percnyi pontossággal szervezik meg az elosztást, továbbá a bejáró mozdonyok göztartási idejét 15 percre 12 percre csökkentik.

A forradalmi műszak segítségével az állomás dolgozói az éves tervüket — korábbi vállalásuktól eltérően — december 10-re teljesítik.

A Berettyóújfalu Hengermalom az évi terv sikeréért

A Berettyóújfalu Hengermalom nem nagy vállalat, de mégis fontos szerepet tölt be megyénk életében. Berettyóújfalu és környéke lakosainak őrli meg kenyérgabonáját és vagon tételben őrli a kereskedelemnek is.

A harmadik negyedév folyamán teljes termelési tervüket 121,6. kiérlelési tervüket 100,3 százalékra teljesítették. A túlteljesítés forint értéke: 64600 forint. Jelentős megtakarítást, 5,4 százalékos értéket a beralap felhasználásában. Norma alatt volt a malom energia fogyasztása is.

Igaz, hogy júliusban nagy volt a tervlemaradás, de szeptember havi tervüket jóval túlteljesítették. A harmadik negyedévben különösen sok volt a kereskedelmi örles. Ez egyben hozzájárult a malomhoz, hogy az évi terv háromnegyed évre eső részét 111 százalékra teljesítették. Ez 45 vagon gabona tervben felülírt örlesét jelentette.

Ezzel az eredményekkel a Berettyóújfalu Hengermalom az élvonal színt minden pontját teljesítette. Egyedül az önköltségcsökkentési tervben volt lemaradás. Ehhez a szép sikerhez hozzájárult a malom minden dolgozója, de hadd említsünk meg közülük néhányat: A szorgalmasak között is a legszorgalmasabbak voltak Erdai Sándor, Szitó Sándor molnárak, Bacsó Imre sztahanovista fűtő, Fehér Sándor molnár, aki 36 évi szolgálat után éppen a napokban ment nyugdíjba.

Az emberek azt beszélik itt, hogy az évi tervet úgy akarják teljesíteni, úgy akarnak dolgozni a negyedik negyedévben, hogy kiharcolják az élvonal címet. Ennek sikere érdekében vállalták a dolgozók, hogy évi tervüket, amelyet a legutóbbi termelési értékelésen ismertettek a dolgozókkal, az előzetes számítások alapján már december

17-re befejezik. Ha az ígéretet valóra váltják, ha a szavakat tett követi, akkor a siker sem marad el! (v. f.)

Vannak dolgok, amelyek nagyon elgondolkztatják az embert. Vannak történetek, amelyek felett nem egykönnyű napirendre térni. Sokszor talán nem is tipikusnak ezek, de az élet velük fel öket. És nekünk, akik itt élünk, új társadalmat építünk, állást kell foglalnunk. A következőkben is egy ilyen történetről lesz szó.

Az utcától alig egy lépéssnyire van Bartha Lajosné új lakásának bejárata. A városból költöztek ide, a Rákosi telepre. Ahogy belépek, a fájdalmasan nyikorgó ajtó mögött én nyugtalan és szomorú szempár villan rám. Ót morcos és megriadt gyermek.

A szobában nehéz és súlyos a levegő. Az ágy vetetlen, kilógnak barna kőcái, s ó és kenyérhaj az asztalon. A törölt-lábú kályha mögött mosatlan edények. A porlepte képek légiója a falon. Így van ez már másfél hónapja. A családi zürzavar és rendetlenség napról napra élesebbé válik, mióta elment Bartha Lajos, s itt hagyta mindnyájukat. Mert a gyermekeknek már „új apjuk” van. Még a 30 évet sem töltötte be és inkább szeret kilótködni, mint dolgozni. A legtöbbször így „sikkesen” jár, de belül üres, aki saját értéktelenségét hízgeléssel igyekszik pótolni.

— Anyukám, cicuskám — súgja nem egyszer az asszony félre. Aztán sétálni mennek, persze csak kettesben, a kicsinyek nélkül. Igaz, a gyermekek nem szeretik és sohasem szólították még, apjuknak: az asszony azonban úgy érzi, hogy más világot kezdett ezzel az emberrel. Már harmadnapra, hogy Bartha Lajos örökre elment a szegénye elől, összefogott vele. Azzal kezdték, hogy egy hétig

Mielőtt a dolog lényegére térnék, engedjék meg az olvasóknak, hogy a „Debrecezen” című lap 1930. február 18-i számából idézzek. A lap többek között azt írja: „Már a békeévekben is hatalmas tempóban grasszált az Alföldön a tüdőbész és a József főherceg szanatóriumi egységet 1914-ben Debrecezen város nagyjértékű támogatásával megépítette a Nagyerdőn az Augustus szanatóriumot, melynek igazgató főorvosa az Európa-hírű kiváló tudós, dr. Geszti József lett.

A szanatórium hívatottságát mi sem bizonyítja jobban — folytatja a lap — mint az a tény, hogy a 280 ágyval működő szanatóriumot 1928-ban mintegy száz ezer pengő költséggel kibővítették és itt közel 400 beteget lehetett elhelyezni benne. Ki hinné azonban, hogy most, amikor a tuberkolózis elleni küzdelem legelőbb külsőleg hangosabb, mint valaha, az Augustus szanatóriumában közel száz ágy áll üresen. Száz ágy, amelyben száz szenvedő beteget lehetne elhelyezni.”

A továbbiakban ennek okára is rámutat a lap. A Társadalombiztosító pénztár, a többi pénzintézet, valamint a betegápolási alapok,

sokkal kevesebb beteget utaltak be, mint máskor.

Ismeretes, hogy az államháztartás a kiadások 5 százalékos csökkentését rendelte el. Mindez természetesen súlyos visszahatással járt a tuberkolózis elleni küzdelemre. Beszélgetést folytattak olyan orvosokkal és ápolókkal, akik immár évtizedek óta dolgoznak az Augustus szanatóriumban és elmondják, hogy hosszú ideje a szanatóriumban csak a könnyű betegeket vették fel, de ezek gyógyítását is csak pihentetéssel és a rendelkezésre álló kevés gyógyszer adagolásával próbálták elérni.

Azóta sokat változott a helyzet a debreceni szanatóriumban. Egymás után hagyják el gyógyultan a betegeket a szanatóriumot. És mióta a tüdőgyógyítás műtéti eljárását alkalmazzák, egyre több réménytelennek vélt esetet gyógyítanak meg.

a műtét súlyos kimenetelű.

Féltém a műtétől és ez elkeserített. Sokat töprengtem, hogy ha beleegyezem a műtétbe sikerül-e az, és milyen következményekkel járhat. Négy hónapja fekvődtem már a szanatóriumban, amikor rám került a sor. Dr. Schmitzler József főorvos elvtárs megbeszélte velem, hogy nyugodtan viselkedjek, ne féjlek.

Azok számára, akik ilyen előkészítésen még nem mentek keresztül, talán nem is jelentős ez a dolog. De akik műtetre várnak, vagy tudják, hogy betegségüket csak műtéti beavatkozással lehet gyógyítani, úgy érzem, hogy megnyugtató, ha leírom műtétem történetét. En is, de minden beteg, akivel beszéltem a műtét előtti hetekben, naponta nagyon ideges volt és ösztönösen magvallhatjuk, hogy féltünk is. Magam is több cigarettát szívtam, nem esett jól az enniváló, a betegségeimről kizökkentem és a parkban sétáltam, mérlegelve a műtét esélyeit.

A műtét napján kábító injekciót kaptam, steril fehérneműt, majd az ápoló a szanatórium „taxiján” betölt a műtőhelyiségbe. Ideges arccal állig elkendőzve, hiszen a fertőzés megakadályozására nagy szükség van.

Schnitzler főorvos rögtön „munkába” vett. Szigorú rendben sorakoztak egymás mellett a különböző műszerszámok és egy hosszú, 30 centiméteres injekciótűvel a főorvos megkezdte a Novokain-érzéstelenítést.

Egyes betegeket, akik már keresztül estek a műtéten, azt mondják, hogy észre sem veszek semmit, hiszen kábult állapotban leszek. Ez a kábultság nálam azonban

csak pillanatig tartott. Még ma is érzem, hogy az első tüszúrásnál ideges érzés futott át a testemen. Később azonban mindinkább megnyugodtam, és a baloldalamat kezdtem nem érezni. Az operáció kezdetén az első tüszúrás után még a műtétet megelőző napoknál is nagyobb félelem vett erőt rajtam. Utána minden félelem megszűnt. Bizakodva tekintettem a körülöttem lévő orvosokra, társaságukra, akik egyik kezemet és egyik lábamat leszíjazták. Vénába injekciótűt szúrta és vérátömlesztést kaptam. Azt hiszem szorosan idetartozik, hogy mi, operáltak milyen sokat köszönhetünk azoknak a dolgozóknak, akik részt vesznek a veradó mozgalomban, hiszen ilyen súlyos és hosszantartó műtéteket csak az ő segítségükkel tudnak sikeresen végrehajtani.

Utána

működni kezdett a műtőhár

Ma már operálás közben sem altatják a betegeket, s így nálam is helyi érzéstelenítést alkalmaztak. És sikerrel, mert amikor végigszaladt hátamon a kés, csak annyit éreztem, mintha valaki fűszállal csiklandozott volna. Itt újból volt bizonyos félelemérzetem, de azt egy újabb injekció eloszlatta.

A bordavágásnál egy-egy nyomást éreztem és a szívem mintha meg akart volna szakadni. De szólan nem szóltam. Tudtam, hogy műtétet nem könnyű, mert a szívburokot, az ereket és idegeket mellhártyanövés ronta körül. Ez, ha nem érzéstelenítik, borzalmas fájdalmat okozott volna. A műtét ideje alatt az egyik orvos állandóan az ütőeremet fogta, másikkal szükséges injekciókról gondoskodott.

Még ma is emlékszem rá, hogy műtét közben az operáló főorvos nem egyszer ezt a megjegyzést tette: Borzalmasan erős izmai vannak a fiatal embernek. Ezt mondta a csontokra is. Műtét közben egyetlen súlyosabb dolog

ITT HAGYTA ÖKET...

san is, de egyre biztosabban feléje kúszott a dér. Pedig hányszor volt úgy, hogy késő este, mikor már övéi elaludtak, titokban sorbajárt minden ágyat, s a párnák alá lópta a hozott kekszet meg a csokoládét. Pedig hányzor volt úgy, hogy maga helyett az asszonynak vitt ruhát, hogy mint valamikor, úgy lássa — szolgoljni. Így tett, így élt, csak azt nem értette meg, hogy a mindennapok története nemcsak munkából áll.

Az első komoly vihar most két éve kerekedett. Az asszony kimaradt, s nagyon későn ment haza. Persze, hogy összevesszük. Aztán ez a kimaradás sajnos mindennapos — vált. Hová mász már megint? — tette fel Bartha nem egyszer feleségének a kérdést. — Hát hova mennék? — rándította a vállát az asszony. — Nem látja, hogy oda vannak a gyerekek?

Az asszony sétált, így a családj bizony egyre anyátlanabbá vált. A lurkók valóságos csavargók lettek és hol a játszótér, hol a Dobozi temető, hol a harmadik határ fogadta be őket. A kis vadócok persze mindig haza szállingóztak, de az asszony bizony esteről este csak el-elmaradt. Mondani sem kell, mindez bonyolultabbá tette, s összekuszálta a családi köteléket.

Nézem a gyerekeket és fagatgom őket, hogy mi történt azóta. Hát sok minden történt. Nincs már csokoládé, nincs már jó szőnyeg. Nincs már mire vájni, alkonyat után, hogy majd felhallatszik a jölsimert csizmák kopogása. Az „új” bácsi még sohasem csókolta egyikőjüket sem. A régi házat is feladták, ide a Rákosi telepre költöztek, mert csak anyjuk jár dolgozni — és kell a pénz.

Bartháné is érzi már talán, hogy valami hiba, nagy hiba történt körülötte. Igaz, nem sikerült vele beszélni, de az a hír járja, hogy sokszor kiül a ház elé és elgondolkozik. Talán belátja már, nem a hízélgés és mégiscsak nem is a jobb ruha teszi az embert, százsor inkább a hűség, a helytállás, s az egy életen át tartó elkötelezettség. Hisz akivel most együtt él, még a nyomába sem léphet Bartha Lajosnak. Hogy éget annak a keze alatt a munka és emez? Egy gaszálát sem tett arról másfél hónap óta. Valósággal a nyakán él. Aztán hogyan lehetne az ilyen, apja a gyermekeknek, mikor még magán sem tud segíteni? Hogy megszédült, hogy elveszítette akkor a fejét? Kétségbe esett, de ki állhat ellen a harag viharának? Aztán mikor már úgy érezte, hogy elég volt, fogta magát és hazament. A szoba valahogy most hűvös és idegen volt, s éhesen, maszatosan forgolódtak körülötte a gyermekek. Sorra megcsókolta mindegyiket, aztán ott hátul az udvaron, ahol már semmi sem zájolt, egy jó erős kötelet kerített... Elmenekült minden szegényen, minden kocsrázás elől: mindentől, ami az élethez kötötte.

Bartháné is érzi már talán, hogy valami hiba, nagy hiba történt körülötte. Igaz, nem sikerült vele beszélni, de az a hír járja, hogy sokszor kiül a ház elé és elgondolkozik. Talán belátja már, nem a hízélgés és mégiscsak nem is a jobb ruha teszi az embert, százsor inkább a hűség, a helytállás, s az egy életen át tartó elkötelezettség. Hisz akivel most együtt él, még a nyomába sem léphet Bartha Lajosnak. Hogy éget annak a keze alatt a munka és emez? Egy gaszálát sem tett arról másfél hónap óta. Valósággal a nyakán él. Aztán hogyan lehetne az ilyen, apja a gyermekeknek, mikor még magán sem tud segíteni? Hogy megszédült, hogy elveszítette akkor a fejét? Kétségbe esett, de ki állhat ellen a harag viharának? Aztán mikor már úgy érezte, hogy elég volt, fogta magát és hazament. A szoba valahogy most hűvös és idegen volt, s éhesen, maszatosan forgolódtak körülötte a gyermekek. Sorra megcsókolta mindegyiket, aztán ott hátul az udvaron, ahol már semmi sem zájolt, egy jó erős kötelet kerített... Elmenekült minden szegényen, minden kocsrázás elől: mindentől, ami az élethez kötötte.

Bücsúzás helyett megegyeszer körülnéztek a szegényes és féldült lakásban. Kint már őz van, hűvös szél kergeti a leveleket. Sárkába öltözötten állnak a fák, s mintha valahogy minden szomorú lenne. Elgondolkozom, mi lesz majd a télen a gyermekekkel? Mi lesz jövőjükkel?

Igen, igen, hiányzik a családból Bartha Lajos. És hiányozni is fog mindig. Sorsa mások felé és másoknak is fagyérvizet. Bár elmenekült az élet elől — és ez meghátrálás — mégis mint családjaért csatázó férjnek és apának megőriztük az emléket.

A főorvos nyugodt és biztos keze még abban a másodpercben elállította a vért.

Ekkor kérdezte meg tőlem, hogy van. — Nem érzek semmit — válaszoltam. Ezután a műtét szinte percek alatt befejeződött. Az orvosok felváltva ott voltak mellettem, vizsgáltak, nézték mire van szükség a szervezetnek.

Pár hét múlva újabb műtétre került a sor, mert az egyik borda rácsúzott a lapockára és nyomta az egyik idegszalagot.

Ezen a műtéten is szerencsésen túleltem, állapotom ezután rohamosan javult, amit nagyrészt az orvosok, dr. Fábian Sándor, dr. Vajkóczy, az ápolónők Eta, Gizi és Irma nővérek gondoskodásának köszönhetem. Velem is előfordult, mint a többi beteggel, hogy a műtét utáni nagy fájdalmakban azt mondtam, bár ne mentem volna bele. Most, amikor gyógyulófélben vagyok és annak ellenére, hogy feltűdöm van, örülök az életnek.

Eszembe jutnak az egyik ápolónő szavai, aki legelkeseredettebb pillanataimban azt mondta: Elvtárs nézzen szét. Ezer és ezer fáról lenyesik a beteg ágakat, azok helyén új élet sarjad. A fa él, terebélyesedik. Maga is így van ezzel. De rajta kívül a szobafársaim is, hogy vigasztaltak és mennyire megvolt közöttünk, betegeket között az együttérzés. Eszembe jut az is, amit Gárdonyi Géza valamelyik könyvében írt:

Ha az orvosok egyenruhát hordanának, akkor mindegyik előtt tisztelgünk.

En is ezt mondom. Kórházainkban, szanatóriumainkban orvosaink ma az emberiségesség egyenruháját hordják, a dolgozókat gyógyítják és ezt előtt az emberiség előtt csak tisztelghetünk.

Zsurakovszki Mihály

En is ezt mondom. Kórházainkban, szanatóriumainkban orvosaink ma az emberiségesség egyenruháját hordják, a dolgozókat gyógyítják és ezt előtt az emberiség előtt csak tisztelghetünk.

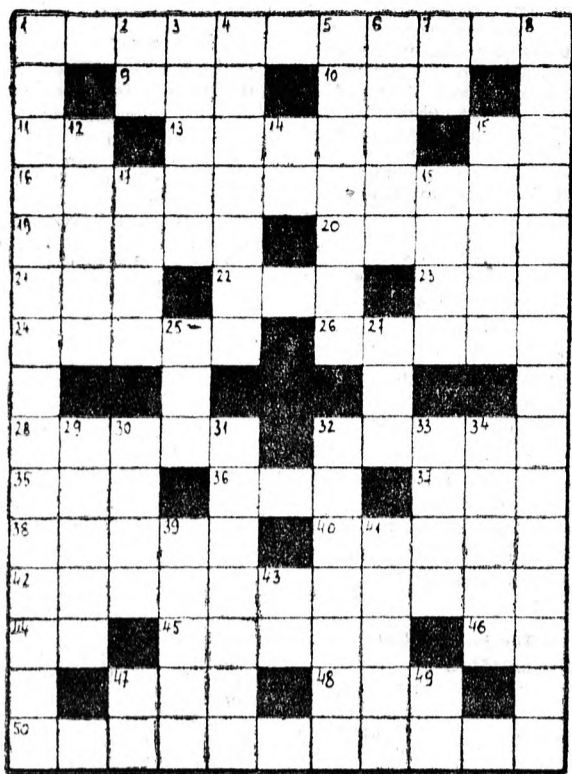
Zsurakovszki Mihály

KOVÁCS TIBOR

A NÉPLAP

Keresztrejtyény-pályázata

Felőrái fejtőre

VÍZSZINTES:

- 1. Gorkij egyik híres regényének címe.
9. Udvozlény - latinul.
10. Az Operaház tervezője.
11. Ige végződés.
13. Nálá.
15. Sal mássághangzó.
16. Dumas híres regényalakja.
19. Fonáshoz szükségesek.
20. Dara (ny-el).
21. Víz növénye.
22. Össze-vissza szó.
23. Cigány ez.
24. Leány - vissza.
26. Nyolc hang a zongorán.
28. Németország egyik folyója.
32. Már az ókorban a királyi méltóság jelvénye.
35. A szabadságharc hős tábornoka.
36. ... bella senioria.
37. I. R. I.
38. Idegen nő név.
40. A rómaiak a legkegyetlenebb császár jelzővel illették.
42. A trópus betegsége (névelő nék.).
44. Kettősbetű.
45. Vissza: Örökirtóll (ék. híba).

- 46. Az elektromos ellenállás egysége (névelő).
47. Két fel.
48. Helyhatározó-szó.
50. Tanuló.

FÜGGŐLEGES:

- 1. Az I. Napoleon elleni háborúk tüneményes hőstessége katonája - névelővel.
2. Kettőzve öregember.
3. Szalag... bál.
4. Gyáva teszi.
5. Sok volt az idén a Balaton mellett (ék. híba).
6. Kötelezettség idegen szóval, a végén o.
7. Római 45.
8. Magyar festő a XV. században.
12. A mohamedánok szent könyve.
14. N. második kockába CH.
15. Tiszta betűi keverve.
17. N. S. D. A.
18. Vadász táltos.
25. Vissza: francia utca.
27. Vég nélküli káin.
29. Világosít.
30. Vissza: Vajon fémtestítő por?
31. Műkedvelő.
32. Szám fővárosa.
33. Vata név.
34. Lesz puskás.
39. Ékezetnél használják.
41. Aruját kinátó.
43. Fordított helyhatározó rag.
47. A nők üdvözlők így egymást.
49. ... hambra.

A Néplap keresztrejtyény-pályázata 3. szelvény

Beküldendő sorok: Vízszintes 1, 16, 42, 50. - Függőleges 1, 8.

Az MSZT rendezésében Megkezdődtek az orosz nyelvtanfolyamok

Az elmúlt évhez hasonlóan a Magyar-Szovjet Társaság ebben az évben is orosz nyelvtanfolyamokat szervezett, hogy dolgozóink könnyen, pedagógus segítségével sajátítsák el az orosz nyelvet.
Ez a nyelv a nagy írók tehetségén kristályosodott s kinek ne jelentene megrendítő élményt, ha orosz nyelven olvashatja a Csendes Dont, a Kreutzer szonátát, vagy az Éjjeli menedékhelyet.
Az orosz nyelvtanfolyamok mindezekhez hozzásegítenek. Türelemes és kitartó munkával mindenki elsajátíthatja az orosz nyelvet, s a fáradság százszorosan megéri.
Ezek a most induló tanfolyamok szervezeten valósítják meg az orosz nyelv tanítását, és ezen bárki részt vehet, bárki bekapcsolódhat. Tavaly és tavalyelőtt is nagy sikerrel és eredményesen működtek Debrecenben az orosz nyelvtanfolyamok. Hasznáról, eredményéről azok tudnának sokat beszélni, akik ezeken részt vettek, akik történelmi tanulmányokat formálnak, egyre inkább feltárul előttük a sok ismeretlen szó titka, rejtélye. Ez évben a haladó csoportokon kívül új kezdő tanfolyamok is indultak. Szeptember 15-től október 15-ig 25 kezdte meg munkáját.
A hallgatók a tanfolyamokon 12-15-ös csoportokban tanulnak. Fiaitok, öregek, háztartási dolgozók, üzemi munkások, együtt, egymásnak segítve igyekeznek elsajátítani az orosz nyelvet. Az oktatók jó szakemberek és pedagógusok, a legjobb tanítási módszereket alkalmazzák, az eredményeket rendszeresen ellenőrzik. Minden pedagógus támogatást megadnak, hogy dolgozóink minél szélesebb körben ismereteket, tájékozódást szerezhessenek.
A KEZDŐ TANFOLYAMOKON a ciril betűk ismeretével, olvasásával a nyelvtan alapelemeinek tanulásával találkozunk a tanulóknak. Aki a kezdet nehezen egy-szer áttesik, az biztos, hogy többé nem hagyja abba s feltétlenül elsajátítja az orosz nyelvet. Az idén már a GÓCS-ben is indult ilyen kezdő tanfolyam, de indult újra a kisipari szövetkezetben, az Elelmiszeripari-kereskedelmi Vállalatnál is.
A haladó tanfolyamokon már az önálló fordítások, elemzések és a nyelvtan biztos tudásához is eljutnak a tanulóknak. Sőt ezeken már szakosított fordításokat is végeznek, munkaképzésüknek megfelelően. Legjobb haladó tanfolyamok a MÁV Igazgatóság-nál, a MÁV Vasútpolitikánál, a tisztáiban és a klinikán működnek.
DEBRECENHEZ hasonlóan vidéken is működnek orosz nyelvtanfolyamok. Legjobb eredményekkel a biharkeresztesi, a püspökladányi és a polgári járásban. A falusi dolgozók is bekapcsolódnak ebből a hasznos munkába, amely elsősorban az ő javukra szolgál.

SEGÍTSÉN MINDENKI AZ IFJÚSÁG NEVELÉSÉBEN

Ifjúságunk helyes nevelésének kérdése ma alapvető probléma. Igazi szocialista, szülői és a dolgozó társadalmat tisztelő, sokoldalú új nemzedéket akarunk nevelni. Ez fontos és nagy feladatot ró mindnyájunkra.
A nevelés természetesen nemcsak a pedagógusok feladata. Formálni és alakítani a most növekvő ifjúság életmódját a szülői ház és az egész társadalomra is kötelezettségeket ró. A közösség minden tagja felelős az ifjúságért.
A Fazekas Mihály Általános Iskola nevelési tevékenységét a közönség minden tagja felelős az ifjúságért.
A Fazekas Mihály Általános Iskola nevelési tevékenységét a közönség minden tagja felelős az ifjúságért.
Helyesnek találunk azt is, ha a Néplap hasábjain a kérdéskörrel hasznos és termékeny vita indulna.
A Debreceni Fazekas Mihály Általános Iskola neveléstelepe.

SÉTA Debrecen vendéglátóipari üzemeiben

Mindnyájan szemtanúi vagyunk Debrecen fejlődésének. Új ipari üzemek, vállalatok létesülnek, nő az élet-színvonal s vele együtt növekszik a lakosság igénye is. A kereskedelem és a vendéglátóipari vállalatok nagy feladata, hogy a fokozódó igényeket egyre magasabb színvonalon elégítsék ki.
Ki tagadhatja, az utóbbi években Komoly előrehaladás történt ilyen téren is. Az elmúlt év végén új kőntöket kaptak az Arany Bika Vállalat éttermei, közvetlen a régi népbüfé helyén megnyílt az új cukrászda is. Ugyanakkor egyre több szórakozni vágyó embert vonz ma már az izlésesen s a népi hagyományok figyelembevételével átalakított Szabadság étterem. Ami a továbbiakat illeti, terbe van véve, hogy az Arany János utca sarkán lévő jelenlegi Népbüfé helyére korszerűen berendezett, s a higiénia minden követelményének megfelelő étterem kerül.
Sok cukrászdánk és ital-mérő helyiségünk azonban sajnos az elmúlt fejlődés ellenére sem felel meg a fokozódó igényeknek. Ha sétát teszünk a város cukrászdáiban és italboltjaiban, általában azt tapasztaljuk, hogy a vendégeket fogadó helyiségek karbantartása és tisztántartása nem történik rendszeresen. Az üzemegek mellékhelyiségei, rak-tárai, mosdói és WC-i is igen elhanyagoltak. Nemcsak a higiénia van baj, de az üzletek szellőztetése sincs kellően megoldva. A mai Népbüfé, az állomás előtti italbolt és több más helyiség, szinte tipikus példák erre.
A tapasztalatok alapján fel kell hívni a Vendéglátó Vállalat dolgozóinak figyelmét, hogy az eddignél sokkal gondosabban ügyeljenek dolgozóitársaik és a foglalkoztató közönség egészségére.
Teljesítve arra, hogy a vendéglátóipari üzemegeknek Debrecen területén naponta több ezer ember keresi fel, az üzleteknek mindenkor, mindenhol tisztáknak kell lenni.
Reméljük, hogy a Debreceni Vendéglátó Vállalat szervezeteinket figyelembe veszi, mind a meglévő üzemegek karbantartásánál, mind az új létesítmények megtervezésénél.

DR. KOLLÁR SÁNDOR Debrecen Város Tanácsa egészségügyi osztályának vezetője.

Bortermelők figyelem! A Pénzügyminisztérium közleménye a borbejelentés és boradózási kötelezettségről

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a bortermelőknél teljesen tisztában van a borbejelentési és boradózási kötelezettségeikkel. Ezzel önmaguknak és népgazdaságunknak is kárt okoznak. Az Országos Pénzügyi Parancsnokság közleményét adott ki, amely ismerteti a termelőkkel a borbejelentési és boradózási kötelezettségeiket.
A tájékoztató közlemény pontosan meghatározza minden szőlőtermelő, állami gazdaság, termelőszövetkezet, termelőszövetkezet tag, állami gazdasági részleg munkavállaló, egyéni paraszt, valamint szőlő-lugassal rendelkező személy borbejelentési, illetve szüretelési idejének és határidőjének bejelentésére vonatkozó szabályokat.
Tájékoztatást ad a közlemény a borbejelentés határidejéről a szőlőből, gyümölcsből készült bor után fizetendő forgalmi adóról, a borbejelentés elmulasztásáért járó pénzbüntetéséről és egyéb, a bortermeléssel kapcsolatos tennivalókról. A közlemény teljes szövegét október 28-i számunkban, a Virágzó Mezőgazdaság című mellékletben közöljük.

JELENTÉS HENCID ÁRÓL

Nem mai keletű dolog, laanya egy évvel ezelőtt, hogy a hencidai Kódomb-pusztai kastélyt emlékműként nyilvánították. Ezt nem vette figyelembe a járási tanács oktatási osztálya, mert bontási engedélyt adott a Biharkeresztesi Fa-, Fém- és Épitőipari KTSZ-nek, hogy az épület lebontott kő-származékait építsen egy WC-t az egyébként ott működő általános iskolának.
A bontás megtörtént, (1) aminek anyagából felépült a tervbe nem vett "segedépalé". A felesleges gerenda és tég-

A Néplap RÁDIÓMŰSORA

- VASÁRNAP
KOSSUTH-RÁDIÓ
8.10: Édes anyanyelvünk.
8.15: Egy falu - egy nő.
8.55: Fotomatórók öt perce.
9: Zenés fejtőre. 10: Vasárnapi levél. 10.10: Mesejáték. 11: Gyurkovics Mária műsora.
12.15: Jó ebédhez szól a nő.
13: Jó munkáért - szép munkáért. 13.30: Rádiólexikon.
14.15: Zenekari hangverseny.
15.30: Egy hét a külpolitikában.
15.45: Szív küldi szívnek szívesen. 16.15: Külö. 17.15: Heti spanyol népdal. 17.40: Kincses kalendárium. 18: Helyszíni közvetítés. 18.30: Adománygyűjtés. 19.20: Az építő kommunizmus nagy országában.
20.18: Utazás a nagy folyón. Daljáték.
22.10: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
23: Zenekari hangverseny. 0.10: Népdalok.
PETŐFI-RÁDIÓ
8: Fűvöszene. 8.30: Hangszer-zetők. 9: Tréfás népdalok. 9.30: Miska bácsi lemezesadaja.
10.10: Szív küldi szívnek szívesen. 11: Toscanini vezényel.
12.10: Könyv zene. 12.30: Német történelem a XVIII. század-ból. 13: Művészletek. 14: Operahangverseny. 15: Látogatás a Ganz Vagon konstrukciós osztályán. 15.20: Vidám népdalok. 16: Mozaikok a pétervári Opera történetéből. 17: A Rádió Gyermekeztető műsora.
17.40: Könyv szimfonikus zene. 18.35: Vidám versek. 19.30: Magyar népi muzsika. 20.20: Lap-ismertetés. 20.35: Táncczene.
HÉTFŐ
KOSSUTH-RÁDIÓ
8.10: Zenekari hangverseny. 10.10: Marjay Erzsébet énekel. 10.30: Az óvodások műsora.
11: Operakettősk. 11.30: Regényrészlet. 11.55: Hangme-zetés. 12.10: Operatársulatok.
13: Népdalok. 14.15: Utörő-híradó. 14.40: Bába And-rás zongorázik. 15.10: Heti zenés kalendárium. 16: Az Ifjúsági Rádió műsora. 16.35: Népzene és műzene. 17.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.40: Egy falu - egy nő.
18: Rádióműsor. 18.20: Kö-rülszerezték. 18.40: Előadás. 19.02: Ismerkedés a zeneiroda-lommal. 20.20: Zongoraszó-lók. 20.45: „Es mégis mo-zog a föld”. Bsményjáték.
21.15: Zenekari hangverseny-termeiből. 22.15: Tíz perc kül-politika. 23.05: Népdalok és csárdások. 0.10: Népdalok.
PETŐFI-RÁDIÓ
14: Operatársulatok. 15: Zenevel föld körüli. 16: Ta-vasz a telben. Előadás. 16.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. 17: Csehszlovák zene-szerzők kórusműveiből.
17.25: Rádiószemle a világoz-ról. 17.40: Filmdalok. 17.50: A budapesti fűvöszetők játszik. 18.05: Csajkovszkij dalok. 18.20: Előadás. 18.40: Ének-számok. 19: Az építő kom-munizmus nagy országában.
19.30: Orvosságok. Elbeszélés. 19.45: Táncczene. 20.20: Sporthíradó. 20.40: Zenekari hangverseny. 21.10: Magyar népi muzsika. 21.40: Regény-részlet. 22: Éji zene.
KEDD
KOSSUTH-RÁDIÓ
8.10: Vidéki népi zenekarok muzsikálnak. 9: Indulók.
9.15: Utörő híradó. 10.10: Szórakoztató zene. 11: Lá-nyok, asszonyok... 11.30: A tüz-ötözzenekar játszik. 11.44: Embertársak. Elbeszélés.
21.10: A Magyar Rádió népi ze-nekara játszik. 13: Hang-szerzők. 13.30: Operatársulatok. 15.10: Képeslap Bombayból. 15.30: Ariák.
16: Krónika. 16.40: Bárdos Lajos kórusából. 17.10: Vá-laszolunk hallgatóinknak. 17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18: A filmgyártól a filmszín-házig. 18.20: Az Állami Népi Együttes műsorából. 18.55: Pillantás a nagyvilágba. 19: A nagyvilág. Vígjáték. 21.45: Táncczene. 22.15: Magyar zene-szerzők. Sugár Rezo. 23.35: Könyv zene. 0.10: Magyar nóták és csárdások.
PETŐFI-RÁDIÓ
14: Népek dalai és táncai.
15: Szórakoztató zene. 16: Magyar népi muzsika. 17: Zongoraművek. Előadás az egyen-lítőről. 17.45: Táncczene.
18.30: Az építő kommunizmus nagy országában. 19: Zenei, irodalmi összeállítás. 20.40: Előadás Micsinai születésének 100. évfordulója alkalmából.
SZERDA
KOSSUTH-RÁDIÓ
8.10: Népszerű operatársu-letek. 10.10: Muzsikáról mind-enkinek. 10.30: Az óvodások műsora. 11: Ifjúsági körök énekelnek. 11.30: Szülőknek nevelésről. 12.10: Tánccze-ne. 12.50: Elbeszélés. 13.0: Puszták dalai. 14.15: Utörő híradó. 14.40: Mai magyar dalok. 15.10: A kertek Va-rázslója. Hangjáték.
15.40: Zenekari hangverseny. 16.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.10: Népzene. 17.45: Nem-zetközi kérdések. 18: Dalok a hazáról. 18.15: Szív küldi szívnek szívesen. 18.45: A virágzó mezőgazdaság útján. 19.17: Jó munkáért - szép mu-zsikáért. 20.20: Gobb! Hilda válságai. 21.20: Meg-egyzések a muzsikai könyvki-adásról. 21.25: Táncczene.
PETŐFI-RÁDIÓ
14: Népek dalai és táncai.
15: Szórakoztató zene. 16: Magyar népi muzsika. 17: Zongoraművek. Előadás az egyen-lítőről. 17.45: Táncczene.
18.30: Az építő kommunizmus nagy országában. 19: Zenei, irodalmi összeállítás. 20.40: Előadás Micsinai születésének 100. évfordulója alkalmából.
SZOMBAT
KOSSUTH-RÁDIÓ
8.10: Táncc. 8.50: Ope-ratársulatok. 9.20: Utörő híradó. 10.10: Zenekari hangverseny. 11: Meseo-muzsika. 11.30: Micsinai Aron színi emlékére. 11.40: Angol és német korusok. 12.10: Deli muzsika. 13: A Magyar Rá-dió népi zenekara játszik.
14.30: Fűvöszene. 14.45: Mosonyi Mihály emlékére. 15.10: Szív küldi szívnek szívesen. 15.40: Rádióműsor. 16: Könyv, muzsika, színház. 16.40: Dalok. 17.10: Zongoraművek. 17.40: Válaszolunk hallgatóink-nak. 18: Táncczene. 18.20: Az építő kommunizmus nagy országában. 19.10: Fényes Szabolcs szerzői estje. 19.40: Szórakoztató zene. 20.20: O. ez a szív... Esztrád komé-dia. 22.15: Tanc éjfélig. 0.10: Csárdások.
PETŐFI-RÁDIÓ
14: Operatársulatok. 15: Népek zeneje. 15.30: Kamarazene. 15.45: Utörő híradó.
16: Népi zenekarok hangverse-nye. 16.40: Zenekari hang-verseny. 17.30: Próbás. Könyvismertetés. 17.55: Hí-rek vonóesetjegyek. 18.25: Az építő kommunizmus nagy országában. 18.55: Dor cs-viz. Tamási Áron színi emléké-re. 20.15: Unnepi hangversenyek Barók Béla emlékére. 21.10: Molnár Aurél zenei riportja.
SZOMBAT
KOSSUTH-RÁDIÓ
8.10: Táncc. 8.50: Ope-ratársulatok. 9.20: Utörő híradó. 10.10: Zenekari hangverseny. 11: Meseo-muzsika. 11.30: Micsinai Aron színi emlékére. 11.40: Angol és német korusok. 12.10: Deli muzsika. 13: A Magyar Rá-dió népi zenekara játszik.
14.30: Fűvöszene. 14.45: Mosonyi Mihály emlékére. 15.10: Szív küldi szívnek szívesen. 15.40: Rádióműsor. 16: Könyv, muzsika, színház. 16.40: Dalok. 17.10: Zongoraművek. 17.40: Válaszolunk hallgatóink-nak. 18: Táncczene. 18.20: Az építő kommunizmus nagy országában. 19.10: Fényes Szabolcs szerzői estje. 19.40: Szórakoztató zene. 20.20: O. ez a szív... Esztrád komé-dia. 22.15: Tanc éjfélig. 0.10: Csárdások.
PETŐFI-RÁDIÓ
14: Operatársulatok. 15: Népek zeneje. 15.30: Kamarazene. 15.45: Utörő híradó.
16: Népi zenekarok hangverse-nye. 16.40: Zenekari hang-verseny. 17.30: Próbás. Könyvismertetés. 17.55: Hí-rek vonóesetjegyek. 18.25: Az építő kommunizmus nagy országában. 18.55: Dor cs-viz. Tamási Áron színi emléké-re. 20.15: Unnepi hangversenyek Barók Béla emlékére. 21.10: Molnár Aurél zenei riportja.

Szellemes és nagy talmú elgondolás a menyasszony alap de-kezt munkások de-kezt óidani könnyű e- ez a szokásos ope- netek után valóban- tően hathat. Pékel, haladások, kofák, s a- pek sokfajta arcéle- darabban, olykor a- arról, hogy az op- kereti is elbírják a- az élet hétköznap- nyeit.
Ez az alapötlet a Színház előadását egyszerű meg is val- egy jelenetbe való- belelopni az élet s- sát, s ilyenkor a pé- a szeszek szeszese-

a garas meny egy árva garas kislány,

alát szeretünk, féltő- gondunk érte. De ez- netek legtöbbször- mint a patak. Bu- sablonos operett kel- rai között.
Ne legyünk azon- ködök, ne kérjük a- darabot azt, ami- sem volt, inkább- neki, hogy olyko- könnyű és meleg v- szonyzik végig a t- Planquette könnyű- zskát írt. Majd el- és Desvallières alak- retté, s Kellér Dez- rinczi Pál vígoperá- tek szellemes for- olykor ügyes vigját- tekkel. Igaz, ezek a- néha felszínesek, n- letették, de a hat- és a nevetést min-

A mondanivaló v- könnyed és neveté- de dallamos har- Michel haladás és garas menyasszo- méből nő sokgyívá- relmük köré szövö- és szeszek harca, ténétük polygatók- szép példéje, s t- calon szénkeresked- hűga is, az ó probl- ról végti pillangó- De értük igazul az- világs, s ötlet de- egyszerű emberek- szerete is.

Ez a Garasos m- kemény fémbe v- Garast garasra rá- nincs esküvé, míg t- lesz. Kitartó, epe- ges, bár csordultg- gyal ó is, mint a t- gyal. Völegénye- végléte.

Becsület, de álmodozó, de bátoratlan,

s ebből az ellent- összetett természet- a történet egész b- problémája.
A Csokonai Szé- bonyodalmat, a c- lehetőséget igyekez- jobb megoldások- ni a saját nyelv- ez nem sikerült m- ben, ez inkább az- gyatékossága s v- őszintén, kicsit a- lenkége, bátoralan- a darabnak bárm- elsőrangú az alap- mennyire is hang- méje, mégis van- vanykás mellékie- mondanivalóban, n- ténben, de a hős- ben is. Mondanív- tudja általánosítan- célul tűzött ki, t- pedig sokszori sz- igyekszik biztosít- pikáns hangvele- hangzanak a pékel- sok száján, s a v- törekvés inkább- hat, mint meggyő- S ez a torzítás m-

Gambri SZALLODA, E HAJDUSZOBOR Egész télen nyitva, kint és bent. Az étteremben este tan...

Garasos menyasszony

BEMUTATÓ A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN

Szellemes és ragyogó tartalmú elgondolás a Garasos menyasszony alap ötlete. Kétközű munkások derűjét, bü-ját oldani könnyű vigjátékka, ez a szokásos operett törté-netek után valóban felrészí-tően hat. Pékek, szesnek, halárusok, kofák, s a piaci népek sokfajta arcéle villan a darabban, olykor meggyőzve arról, hogy az operettműfaj keretei is elbírják a realitást, az élet hétköznapi esemé-nyeit.

rett nyelvén is azonnal kiűt-közök. A történet inkább adja karikatúrát az egyszerű em-bereknek, mint valódi hitelt. Így

a pékek és szesnek harca csak komédiává törpül,

ami lehet kacagtatásra, de nem igényességre való törek-vés. Nem akarjuk most műfaji értékét adni a Garasos meny-asszonynak, mégis szólnunk kell róla néhány szót. Az ope-rettnek igaz nem a szerkezet és az ábrázolás az elsődrendű feladata, de mint drámai mű-fajnak az is elengedhetetlen. A Garasos menyasszony meg-lehetősen szűkmárván bának mindkettővel. Különösen a második és harmadik felvonás közt érezhető az a szerkezeti törés, az ábrázolás állóképé-pedig Rascalon pártfordulásá-ban és Michel változásában.

a garasos menyasszony egy árva garasoskodó kislány,

akik szeretünk, féltünk és ag-gódnunk érte. De ezek a jele-netek legtöbbször olyanok, mint a patak. Bujkálnak a sablonos operett kellekek bok-rai között. Ne legyünk azonban közöz-ködők, ne kérjük számon a darabot azt, ami szándéka sem volt, inkább örüljünk neki, hogy olykor valami könnyű és meleg valóság bár-sonyozik végig a történetben. Planquette könnyű operamű-zsikát írt. Majd ebből Mars és Desvallières alakította ope-retté, s Kellér Dező és Ló-rinczi Pál vígoperát teremtett-ek szellemes fordulatokkal, olykor ügyes vigjátéki helyze-tekkel. Igaz, ezek a helyzetek néha felszínesek, néha túl öt-letezettek, de a hatás a tapost és a nevetést mindig elérik.

első bemutatkozásuk volt,

ugyszólván először játszottak nagyközönség előtt, amiből talán helytelen volna most általánosítanunk. Ezek az ala-kítások még csak színészi pá-rúlják kezdetét jelzik. És nem is olyan rossz kezdetet. Tech-nikájuk, játéksílusuk néha még olajozatlan, néha még csikorog, de tehetségük egy percig sem kétséges. A szereplők közül az „öre-gek” elsője vitán felül. Kü-

előnyös nyugalomával kezében tartja az egész darab sikerét.

Módszereiben sohasem válik felszínessé, a legszélesebb szí-nészi skálán tud játszani. S hogy mennyire sokrétű és gazdag ez az alakítás, mutatja a tónusváltás, ami a befe-jező képből formálódik. Bár itt mindjárt meg kell azt is jegyeznünk, hogy ez a jellem-alakulás a háttérben s nem a színpadon történik, mi már csak a kész eredményt kap-juk a fejlődés helyett.

ez az első darab tanulságos minden színésznek.

Andai Zsuzsának is. Okosab-ban gazdalkodjék a hangjával, merészebben a tehetségével. Hangja kellemes és tiszta, te-hetsége is, s ennél egy színész

sem kívánhat többet magá-nak. Anatole szerepében Bar-*ha András* tehetségesen mu-tatkozott be. Nagyképű, föl-nyes, de mégis szimpatikus szoknyaboldon figurát kell for-málnia, s ezt sok esetben meg is valósítja. Játéka azon-ban még eléggé egyhúrú, nin-csenek szjorkozó színész-ötletei. Ez ha még hiányzott is a játékból, a nyugalom a ő alakítását jelezte leg-inkább.

ez az első darab tanulságos minden színésznek.

Rascalont, a szemkereskedőt *Selmeci Mihály* alakítja. Egyik legnagyobb színpad-*darabnak*. Bár itt-ott karakí-roz és túloz — a történet he-*vében*, ez sohasem érezzük mértéktelennek. Múltó ellen-pórusa *Hortobágyi Arthur*, Brígnolett pék szerepében. Biztos művészi játékukban kap hangsúlyt az a szíma-lomharc, amit a fehérek és fe-*keték* folytatnak egymás el-en, s ami végül is Rascalon színművészetét ért véget.

ez az első darab tanulságos minden színésznek.

Mindezekhez hozzájárul Planquette zenéje, amely sok esetben könnyed és dallamos, s a MÁV Fiharmonikusok ja-tékában és *Zalkariás Gábor* vezényletében nem egyszer élmény is. A darab közepessé-gét azonban sem a díszletek, sem *Lovas Edit* kitűnő rendezése nem tudja felejteni. Azonban Márkus elsőrendű játéka, az öregek kiváló akai-tása s a fiatalok kibontakozó művészi fejlődése reméljük biztosítja azt a közönségsikert, amit munkájuk után meg is érdemelnek. *Boda István*

szóval: kiknek emberhez méltó gondja van —, hogy fejlődés, elő-rehaladás, vagy eredményekkel és problémákkal rendelkezzen az a szo-cializmus építő világ, melyben élünk. Ragyognak a tárgyak, nyald meg a ceruzát, mondjuk mi is lilyes Gyulával képzőművé-szünknek, s kívánjuk, hogy a jövő tárlaton jelenjenek már meg a történelmi kompozíciók, az élet szé-p-ségét és nehézségeit mélyebben feltáró, a valóság mélyebb titkait kutató alkotások is.

ez az első darab tanulságos minden színésznek.

Egészében véve — a jelentős eredmények mellett — a tárlat ko-moly problémát is kelt, aggasztó gondolatokat is kelt a nézőben. Meglepő például a kiállítás ösz-szesességének bizonyos időtlensége, pontosabban kifejező korokfelet-tisége.

ez az első darab tanulságos minden színésznek.

KÉVES FESTMÉNY, alkotás a meg, amely kifejezi korunk monumentálisát, átfelelő, fej-tőlő világot, eredményeit s prob-lémáit, fejlődést gátló erőit, hiányzik a kevés, mai életet ábrá-loló alkotásokból a helyes érte-lemben vett és alkalmazott pátoz-s, s még az olyan festmények is — mint Dienes Jánosnak a Tavasz a Hajdúszoboszló és Félegyházy Lász-lónak a Jólir az üzemben című ké-pel — sem nennek túl a jelenlé-ségek fényképezésénél. Kisse mozu-datlan, pillanatfelvételszerű — és problémátlan — az a világ, amely szemünk elé tárul az őszi tárlat festményein keresztül, pedig mind-annyian érezzük és tudjuk — köllő

FELHÍVÁS

Hajdú-Bihar megye és Debrecen felnőtt dolgozóhoz a Bartók-év megünneplésére

A XX. század legnagyobb tékes tanácsi népművelési magyar zeneszerzőjének a mű-*vészetét* nem ismeri eléggé a magyar közönség. A múlt tu-datosan elferdítő és rágalma-zó tevékenysége „eredményez-te” azt, hogy népünk még ma is nem egyszer idegenkedik Bartók Béla műveitől.

III.

A helyzet megváltoztatása, a dolgozó emberek zenei mű-veltségének fokozása érdeké-ben szükséges, hogy minél töb-ben megismerkedjenek a bar-tóki életmű szépségeivel. En-nek érdekében:

IV.

A hangversenyek haláláig és az ismeretterjesztő előadá-sok alapján pályázatot írde-tünk a következő téma meg-írására: A Bartók-év alatt me-lyik hangverseny tetszett leg-jobbban, vagy a hangversenyek, előadások valamelyikén el-hangzott melyik Bartók mű-*vet* szerettem meg a legjob-ban és miért?

A XX. század legnagyobb tékes tanácsi népművelési magyar zeneszerzőjének a mű-*vészetét* nem ismeri eléggé a magyar közönség. A múlt tu-datosan elferdítő és rágalma-zó tevékenysége „eredményez-te” azt, hogy népünk még ma is nem egyszer idegenkedik Bartók Béla műveitől.

III.

A helyzet megváltoztatása, a dolgozó emberek zenei mű-veltségének fokozása érdeké-ben szükséges, hogy minél töb-ben megismerkedjenek a bar-tóki életmű szépségeivel. En-nek érdekében:

IV.

A hangversenyek haláláig és az ismeretterjesztő előadá-sok alapján pályázatot írde-tünk a következő téma meg-írására: A Bartók-év alatt me-lyik hangverseny tetszett leg-jobbban, vagy a hangversenyek, előadások valamelyikén el-hangzott melyik Bartók mű-*vet* szerettem meg a legjob-ban és miért?

Pályadíjak:

- I. díj 500.— Ft
- II. díj 300.— Ft
- III. díj 200.— Ft

V.

Felhívjuk a közsegeket és városokat, valamint Debrecen város kerületét, hogy a Bar-tók Béla emlékév zenei rendezvényeinek lebonyolítására s később általában a zenei műveltség terjesztésére szer-vezzenek Bartók Béla emlék-bizottságokat (később ezeket alakítsák át „Zeneparatók Kö-révé”, illetve annak vezetői-gévé).

Hajdú-Bihar megyei és Debrecen Város Tanácsa Népművelési Osztálya és Oktatási Osztálya Zeneművészek Szövetsége debreceni csoportja

14.40: ...
15: ...
16: ...
17: ...
18: ...
19: ...
20: ...
21: ...
22: ...
23: ...
24: ...
25: ...
26: ...
27: ...
28: ...
29: ...
30: ...
31: ...
32: ...
33: ...
34: ...
35: ...
36: ...
37: ...
38: ...
39: ...
40: ...
41: ...
42: ...
43: ...
44: ...
45: ...
46: ...
47: ...
48: ...
49: ...
50: ...
51: ...
52: ...
53: ...
54: ...
55: ...
56: ...
57: ...
58: ...
59: ...
60: ...
61: ...
62: ...
63: ...
64: ...
65: ...
66: ...
67: ...
68: ...
69: ...
70: ...
71: ...
72: ...
73: ...
74: ...
75: ...
76: ...
77: ...
78: ...
79: ...
80: ...
81: ...
82: ...
83: ...
84: ...
85: ...
86: ...
87: ...
88: ...
89: ...
90: ...
91: ...
92: ...
93: ...
94: ...
95: ...
96: ...
97: ...
98: ...
99: ...
100: ...

Gambrinus
SZALLODA, ÉTTEREM,
HAJDÚSZOBOSZLÓ.
Egész télen nyitva. Fűtött szobák, kütűnő konyha. Az étteremben minden este tánc.

A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE

Hajdú-Bihar megyei Munkacsoprijának KIALLÍTÁSA

1955. október 16-29.

hogy a tisztántúll képzőművészek körében is érvényesül a szocialista realista esztétikának ama tétele, hogy a szocialista realista alkotómódszeren és művészi szemléleten belül rengeteg stílusváltozat elképzelhető.

IGY OTLENK SZEMOKBE a tárlat megtekintésekor a Dienes képeknek a nagy magyar realista festőkre emlékeztető közérthető formái és színei, és Móró Mihály vitallást sugárzó Fűrdők című kompozíciója. Holló László képeinek sötét, bársonyos, drámai levégőt árszó színei, Menyhárt József paszetes színei, s Veres Géza derűs, világos, optimizmus sugárzó képei, vagy Félegyházi Lászlónak korábbi nagybányai és szűrealista elemeket magába olvasztó művészetének megnyilvánulása.

Egészében véve — a jelentős eredmények mellett — a tárlat ko-moly problémát is kelt, aggasztó gondolatokat is kelt a nézőben. Meglepő például a kiállítás ösz-szesességének bizonyos időtlensége, pontosabban kifejező korokfelet-tisége.

KÉVES FESTMÉNY, alkotás a meg, amely kifejezi korunk monumentálisát, átfelelő, fej-tőlő világot, eredményeit s prob-lémáit, fejlődést gátló erőit, hiányzik a kevés, mai életet ábrá-loló alkotásokból a helyes érte-lemben vett és alkalmazott pátoz-s, s még az olyan festmények is — mint Dienes Jánosnak a Tavasz a Hajdúszoboszló és Félegyházy Lász-lónak a Jólir az üzemben című ké-pel — sem nennek túl a jelenlé-ségek fényképezésénél. Kisse mozu-datlan, pillanatfelvételszerű — és problémátlan — az a világ, amely szemünk elé tárul az őszi tárlat festményein keresztül, pedig mind-annyian érezzük és tudjuk — köllő

KÖNYVESPOLC

Walt Whitman: Fűszálak

(Új Magyar Könyvkiadó.)

Ebben az esztendőben volt száz éve annak, hogy 1835-ben az Egyesült Államok füg-gelenségét ünnepe a szerző kiadásában Brooklynban vé-konyka versfüzet jelent meg „Fűszálak” címmel. A füzetet felhívó fordító és gyűjtőként ké-sítette Csank Emárcs, korunk legnagyobb irodalmi tekinté-lye üdvözölte Walt Whitmant, mint Amerika újhangú költő-jét.

Most a világirodalom klasz-szikusai sorozatban kapjuk először legkezbb átfogóan élet-művét, közebb műfordítottán átültetésében, Szenczi Miklós válogatásában.

adjanak lehetőséget a tisztántúll szobrászoknak és grafikusoknak az alkotásra. A minap olvashattuk a Szabad Néphez a hőmérvóvá-sá-helyi Toronyi János Múzeumban megrendezett őszi tárlatról szó-ló beszámolót, amelyből megtudhat-tuk, hogy milyen szerettel veszik körül a város lakói a képzőművé-szeket, amely városnak pedig a kultúra-szeretéről a múltban Móróc Zsigmond egyik riportja-ban.

VAJON DEBRECENBEN és Tisztántúlon általában nem tudnának az izemek és tsz-ek ké-peket vásárolni, pályadíjakat ki-tűzni s a jól dolgozó és éppen szőlőni az ő vidékükét és őket ma-gukat ábrázoló alkotásokat? Meg kell ezen a vonalon is indulniuk, közigyűgyek kell tenniük a képzőm-*vészet* sorsát Tisztántúlon, mert való igaz, hogy művészet s kült-*nösen* képzőművészet, amely az anyagot „képezi művészet”, nem létezik ma sem és nem is léte-zett soha társadalmi támogatás nélkül. Nagybánya, Szolnok s újabb Hódmezővásárhely mű-vészeteket tartottak fenn a jelen-ben, s az ezeknél sokkal nagyobb és jelentősebb kulturális múlttal rendelkező Debrecen ne tudná ugyanezt megcsinálni? Újja kel-le-ne alakítani a Debreceni Műpa-ratói Egyesületet az Ády Társaság Képzőművészeti Szakosztályának haladó hagyományaira támaszkod-va, s az állami és pártiszervek se-gítségével meg lehetne szervezni egy debreceni művésztalálót, vala-hol a Nagyerdőn s talán még Er-dőbényén is. Ez az egyesület ta-lánna jobb és szűrdőbb kapcsola-t a műpártoló közönséggel is.

NEM VOLT SZANDEKUNK-BAN a napos és részletes elemzést adró a képzőművészek őszi tárlatáról. Inkább csak gon-dolatainkat mondottuk a vitatha-tatlán szép teljesítmény láttán, s fel akarjuk kisse ebreszteni De-brecen lelkiismeretét, hogy becsülje meg tehetséges és országoshírdő művészeit.

BÖGEL JOZSEF

